กัณฑ์ที่ 53

ภัตตานุโมทนากถา

แสดง ณ วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๙๗

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส ฯ (๓ ครั้ง)

อปฺปมาโท อมตํ ปทํ
อปฺปมตฺตา น มียนฺติ
เอวํ วิเสสโต ญตฺวา
ปมาโท มจฺจุโน ปทํ
เย ปมตฺตา ยถา มตา
อปฺปมาทมฺหิ ปณฺฑิตาติ ฯ

ณ บัดนี้ อาตมภาพจักได้แสดงธรรมิกถา เป็นภัตตานุโมทนากถา เฉลิมเพิ่มเติมศรัทธาของเจ้าภาพ ซึ่งเป็นผู้มีสมานฉันท์พร้อมใจซึ่งกันและกัน มีพระภิกษุซึ่งเป็นเจ้าอาวาสวัดจันทร์ปะขาว และท่านอาจารย์ที่ไปสอนภาวนาอยู่ สนับสนุนกับท่านเจ้าอาวาสอยู่ที่วัดจันทร์ปะขาวและภิกษุอื่นอีก ที่เป็นอยู่วัดเดียวกัน พร้อมด้วยอุบาสกอุบาสิกาเป็นอันมาก มาบริจาคทาน ณ อารามวัดปากน้ำนี้ ถวายเป็นผ้าป่า มีผ้าไตรจีวร เป็นเครื่องหมายเรียกว่า ผ้าป่า มีกิ่งไม้เอาแขวนมาคล้องไว้ และอาราธนาเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ จังหวัดธนบุรีนี้ ให้เป็นผู้ชัก มาทอดในวัดปากน้ำ เจ้าอาวาสนี้ก็เป็นประมุขของสงฆ์ในวัดปากน้ำนี้ ถ้าเจ้าอาวาสชักถูกพระสงฆ์ทั่วหมดแล้ว เจ้าอาวาสก็แจกพระภิกษุสามเณร องค์หนึ่งจะขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใด เจ้าอาวาสให้ทั้งสิ้นวัดปากน้ำนะ ค่าไฟฟ้าเดือน ๆ หนึ่งเขาบอกว่า ๒,๐๐๐ กว่าบาทแล้ว ถึงกระนั้นเจ้าอาวาสก็สนับสนุนทุกเดือนไป พระภิกษุสามเณรไม่ต้องออก แจกให้ไฟแจกให้ ไตรจีวรขาดตกบกพร่องแจกให้ทั้งนั้น ทอดกับเจ้าอาวาสถูกทั้งวัด และตั้งแต่บวชมาปฏิญาณขาดในใจ ไตรจีวรไม่มีขาย มีแต่ให้เรื่อยไป ใครจะมาซื้อเป็นไม่ได้หละ ขอให้ซื้อไม่ได้ แจกพระแจกเณรหมด ถ้าคิดว่าผ้าเขาทูนหัวแล้วก็ให้เขาประสงค์บุญกุศลในพระพุทธศาสนา ผู้รับก็มีศรัทธาก็ต้องการ ผ้านะเป็นวัตถุธรรมดา เมื่อย้อมเข้าแล้วเขาเรียกว่าผ้าย้อมฝาด เจ้าของมีจิตสามารถเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา น้อมมาถวายพระสงฆ์ กากที่เจ้าของให้นะเป็นกาก เจ้าของนั้นได้เนื้อไปเสียแล้ว บุญกุศลติดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ใสบริสุทธิ์ ดวงโตเท่าไหนแล้วแต่ศรัทธาของตน นั้นเจ้าของกลั่นเอาเนื้อเสียแล้ว เอาเปลือกให้แก่ภิกษุ ถ้าภิกษุโง่ ไม่ฉลาดทันเจ้า ของก็ไปเก็บเอาใส่ตู้ห้องไว้ แมลงสาบหนูกัดเสียหายไป ถ้าไม่ฉลาดพอ ถ้าฉลาดพอ เมื่อเจ้าของเขาสละเช่นนั้นแล้ว เมื่อเก็บก็เอาไว้แจกพระภิกษุสามเณร อัดเอาบุญเสียเหมือนกัน กากนั้นให้ไป ถวายไป แต่บุญเอาเสียอีกชั้นหนึ่งนี่เรียกว่าฉลาดได้สองชั้นสามชั้นนั่นแน่ ต้องการเอาไว้ ผ้านุ่งพอห่มพอสมควรเท่านั้นแหละ ถ้าผู้ฉลาดรับแล้วก็เท่าไรให้หมด ท่านผู้นี้ปรากฏว่าจะเป็นอายุพระศาสนาสืบต่อไป ถ้าสมภารประพฤติได้ดังนี้ อยู่วัดไหน วัดนั้นก็เจริญหละ ภิกษุสามเณรอุ่นหนาฝาคั่ง เหมือนกับพ่อกับแม่ มีอะไรแจกให้ทั้งนั้น วัดปากน้ำอย่างนั้น ผู้ที่ปกครองเป็นเจ้าอาวาสอยู่นะได้อะไรมาก็ตามเถิด คิดว่าพระภิกษุสามเณรที่มาอยู่ด้วยเหมือนกับลูกกับเต้า ไม่ห่วงไม่เสียดายกัน ติดขัดอะไรมา แจกให้ทั้งนั้นไม่ขัด

เมื่อเป็นเช่นนี้ ภิกษุสามเณรก็เป็นสุขสบาย อุ่นหนาฝาคั่ง เหมือนอยู่กับแม่พ่อลูกเขาเขารักเหมือน

แก้วตา ถ้าแต่ว่าเขารู้ว่าภิกษุผู้ปกครองเอาใจใส่เหมือนเช่นนั้นละก็ เขาก็เคารพนับถือ เขาก็เห็นว่าลูกเขาอยู่อุ่นหนาฝาคั่งเช่นนั้นดีแล้ว เขายิ่งเลื่อมใสศรัทธา เขาไม่ตระหนี่ถี่เหนียวอะไรหรอก เขากลัวอยู่อย่างเดียวเท่านั้นแหละในพระพุทธศาสนา เมื่อทำแล้วเก็บเอาไปไถลเสียทางอื่น เท่านั้นแหละ เขากลัวนัก เขาจึงไม่ไว้ใจสมภารหนุ่ม ๆ แต่ว่าวัดปากน้ำนะสมภารแก่แล้ว อายุ ๗๑ แล้วนะ แต่ว่าไม่ใช่วางก้าม อายุ ๗๑ นี่ตั้งแต่บวชพรรษา ๒ แน่ะ ทอดธุระมานะ ทอดธุระมาตั้งแต่พรรษา ๒ ต้องการบุญกุศลเท่านั้นแหละ อยู่ที่ไหนก็ให้ทานบริจาคทานไป ไม่ทำอะไร ก็สอนหนังสือหนังหาไป สงเคราะห์อนุเคราะห์กุลบุตรไปอย่างนี้แหละ มาอยู่วัดปากน้ำนี่ ไม่ใช่พอดีพอร้าย ***พอมาอยู่วัดปากน้ำเท่านั้นแหละ เขาไม่ยอมกันทั้งบ้านทั้งเมือง พระในวัดก็ไม่ยอมทั้งนั้น ผู้มาอยู่ ผู้เทศน์นี้แหละ พุทโธ่เอ๊ย ที่พึ่งของตัวไม่รู้จัก จะไปกีดกันผู้เป็นที่พึ่งของตัวให้ไปเสียแล้ว จะไปพึ่งอะไร นี่เราจะทำอย่างไร นี่ข้าไม่สู้ แล้วข้าก็ไม่หนี ทำดีอันหนึ่งอันใด มีเท่าไรทำจนสุดความสามารถของตัว จะรุกรานสักเท่าไรก็ไม่สู้ แต่ไม่หนี ทำอะไรทำจนสุดความสามารถของตัว จนกระทั่งถึงบัดนี้ ท่านทั้งหลายเห็นแล้วว่านี่แน่ ผู้ไม่สู้ไม่หนีเป็นอย่างนี้แหละ เป็นประโยชน์ ไม่ใช่แต่มนุษย์ในประเทศเท่านั้น*** ฝรั่งมังค่ายังเข้ามาเป็นที่พึ่ง มาพึ่งพาอาศัย มาเล่าเรียนศึกษา แล้วเอาไปประกาศ เวลานี้กำลังไปประกาศอยู่ที่ลอนดอน ที่เรียกว่าประเทศอังกฤษนะ เวลานี้กำลังไปประกาศอยู่ นี้มานำเอาธรรมวัดปากน้ำไปประกาศ เหมือนอาจารย์ที่ไปสอนอยู่วัดจันทร์ปะขาวนั่นแหละ ไปประกาศธรรมอย่างนั้นแหละ เวลานี้ไปประกาศอยู่ประเทศอังกฤษโน่น ต่อแต่นี้ไม่ช้าเท่าใด จะส่งไปญี่ปุ่นอีกองค์หนึ่ง มีวิชชาแบบเดียวกัน จะส่งไปญี่ปุ่นอีกองค์หนึ่ง ให้ประกาศพุทธศาสนาแบบเดียวกันในประเทศไทยนี่มากองค์ บ้านของใครจะประกาศอย่างไร ให้ประกาศออกไป อย่านิ่งเสีย อุตส่าห์เอาใจใส่พระพุทธศาสนา เมื่ออยู่วัดไหนจะได้รุ่งโรจน์โชตนาการ พวกชาวบ้านร้านตลาดทั้งหลาย อุบาสกอุบาสิกาจะได้รู้จักพุทธศาสนาจริง

วันนี้จะแสดงพระพุทธศาสนาจริง ๆ ให้ฟังเสียก่อน เพราะว่าเราเป็นคนครองเรือน เป็นอุบาสกก็ดี เป็นอุบาสิกาก็ดี มีกิจการมากด้วยสวนด้วยนา ด้วยสวนบ้าง ด้วยนาบ้าง ด้วยค้าขายบ้าง ให้รู้ว่าความจริงของพุทธศาสนานะคืออะไร พระองค์ทรงรับสั่งด้วยพระองค์เองว่า

อุกาส โย ปน ภิกฺขุ ธมฺมานุธมฺมปฏิปนฺโน วิหรติ
สามีจิปฏิปนฺโน อนุธมฺมจารี โล ตถาคตํ สกฺกโรติ
ครุกโรติ มาเนติ ปูเชติ ปรมาย ปูชาย ปฏิปตฺติ ปูชาย

นี่พระองค์ทรงรับสั่งด้วยโอษฐ์ของพระองค์เอง ***อุกาส โย ปน ภิกฺขุ*** ขอโอกาส ภิกษุรูปใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรมอยู่ ปฏิบัติชอบยิ่ง ประพฤติตามธรรมเป็นปกติ อันว่าภิกษุรูปนั้น ชื่อว่าสักการะ ได้ชื่อว่า เคารพได้ชื่อว่านับถือ ได้ชื่อว่าบูชา ซึ่งเราผู้ตถาคต ด้วยปฏิบัติบูชาเป็นอย่างยิ่ง ความจริงท่านวางตำราไว้อย่างนี้เรียกว่า มีมาในโอวาทปาฏิโมกข์ ย่นสกลพุทธศาสนาวางเป็นตำราไว้

ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรมนั้นเป็นไฉน? เมื่อเป็นฆราวาสเขาเรียกว่า ฆราวาสธรรม ปฏิบัติธรรมของตนให้แน่นอนอย่าให้คลาดเคลื่อนเรียกว่า *ธมฺมานุธมฺมปฏิปนฺโน* เริ่มต้นทีเดียว ต้องปฏิบัติอยู่ในกุศลกรรมบถ๑๐ ประการ ทอดทิ้งอกุศลกรรมบถทั้ง๑๐ ประการเสีย ละอกุศลกรรมบถทั้ง๑๐ ประการเสีย ประกอบกุศลกรรมบถทั้ง๑๐ ประการ ให้เกิดมีกายบริสุทธิ์๓ เว้นขาดจากการ**ฆ่าสัตว์** เว้นขาดจากการ

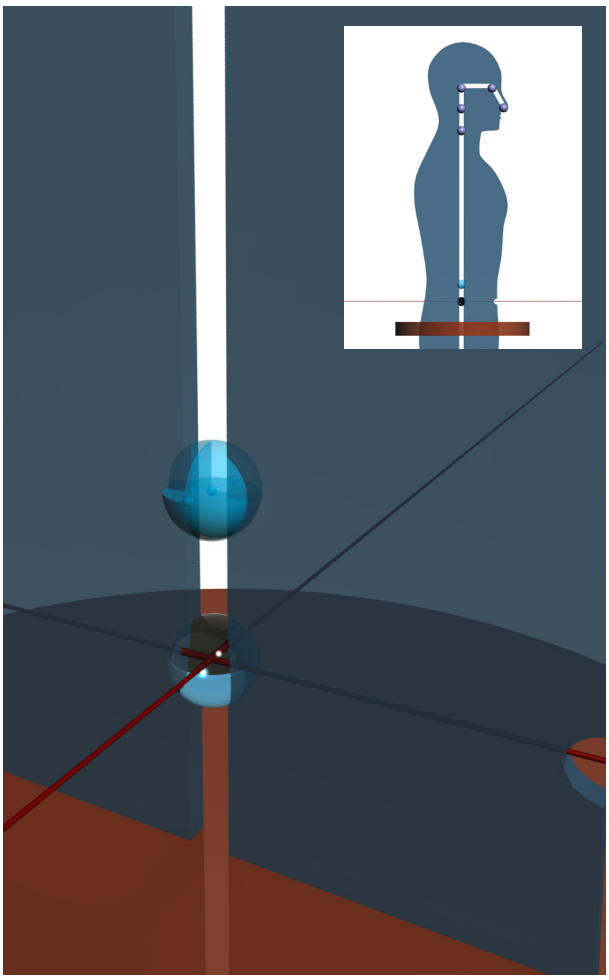

....บุญนะที่ได้จากการถวายผ้าป่า บุญเกิดอย่างไร บุญมาจากไหน เรื่องนี้ไม่มีใครรู้ซิ งงงันไปตามกันหมด เรื่องนี้นะเมื่อทำบุญเข้าแล้วนะ เขามีอัตโนมัติ เขาเรียกว่าหม้ออัตโนมัติ มนุษย์นี่แหละไม่ว่าหญิงว่าชายว่าเด็กว่าเล็กมีหม้ออัตโนมัติเหมือนกันหมด เป็นดวงใส เท่าฟองไข่แดงของไก่ ติดอยู่ศูนย์กลางกายมนุษย์ สะดือทะลุหลัง ขวาทะลุซ้ายสะดือทะลุหลัง เจาะให้ตรงกลางเชียวนะ เป็นช่องปล่องไปทะลุหลัง ขวาทะลุซ้าย ตรงแบบเดียวกัน ตรงกลางจรดกัน เอาด้วยกลุ่มขึงเส้นหนึ่งตึงสะดือทะลุหลังตรง ซ้ายทะลุขวา ตรงเส้นหนึ่ง ขึงให้ตึง พอถึงก็ตรงกลางที่จรดกันนั่นแหละ เรียกว่า กลางกั๊ก ตรงกลางกั๊กนั่นแหละเป็นอัตโนมัติของบุญ กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ เป็นกำเนิดอยู่ตรงนั้น อัตโนมัติอยู่ตรงนั้น สำหรับดึงดูดบุญ ....

ลักทรัพย์สมบัติของผู้อื่น เว้นขาดจากการ**ประพฤติผิดในกาม**ทั้งหลาย ๓ หละ

เว้นจากวจีกรรม เว้นจากการ**พูดปด ไม่จริง หลอกลวง**ต่าง ๆ เว้นจาก**กล่าวคำส่อเสียด**ให้เขาแตกร้าวจากกัน ให้สมัครสมานอยู่ ให้มีกับตน เว้นจาก**กล่าวคำหยาบช้าทารุณ ด่าชาติ ด่าตระกูล** เว้นจากก**ล่าวคำเหลวไหลปราศจากประโยชน์** หาหลักฐานไม่ได้ ไม่มีเหตุผล กล่าวเลอะเทอะ ๆ อย่างนี้ นี่เรียกว่า วจีกรรมบริสุทธิ์

แล้วเว้นจากการ**โลภ**อยากได้ของเขา เว้นจาก**โกรธ**ประทุษร้ายเขา เว้นจาก**เห็นผิด**จากคลองธรรม ได้ชื่อว่า ใจบริสุทธิ์

กายบริสุทธิ์๓ วาจาบริสุทธิ์๔ ใจบริสุทธิ์๓ รวมเป็น บริสุทธิ์๑๐ คือ กาย๓ วจี๔ ใจ๓ รวมเข้าเป็น ๑๐ นี้เรียกว่า กุศลกรรมบถ ๑๐ ประการ

ตัวเองบริสุทธิ์ ดังนี้แล้ว ตั้งใจให้แน่วแน่ เรียกว่า ธรรมานุธรรมปฏิบัติ ชวนบุคคลผู้อื่นให้บริสุทธิ์เหมือนกับตนเอง บริสุทธิ์ ๑๐ อย่าง ชักชวนบุคคลผู้อื่นให้บริสุทธิ์ ๑๐ อย่างเหมือนกันบ้าง ชักชวนบุคคลผู้อื่นอีก ๑๐ เป็น ๒๐ หละ ยินดีพวกบริสุทธิ์ กาย วาจา ใจ เช่นนั้น อีก ๑๐ นั้นแหละเป็น ๓๐ สรรเสริญพวกบริสุทธิ์ด้วยกาย วาจา ใจ เช่นนั้น เป็น๔๐ นี่เขาเรียกว่า กุศลกรรมบถวิภาค แยกออกจาก ๑๐ ไปเป็น ๒๐-๓๐-๔๐ ให้แน่นอนอย่าให้คลาดเคลื่อนเชียว นี่เขาเรียกว่า ฆราวาสธรรม ธรรมของฆราวาสให้แน่นอนอย่างนี้นะ หญิงก็เป็นหญิงที่ดี ชายก็เป็นชายที่ดี ถ้าปกครองเรือนละก็เป็นตัวอย่างได้ทีเดียว ลูกเกิดมาข้างหลัง

พ่อแม่ประพฤติได้ดังนี้ เป็นตัวอย่างอันดีของลูกหญิงลูกชาย ได้ชื่อว่าให้สมบัติ แก่ลูกจริง ๆ ประพฤติตัวให้เป็นตัวอย่าง แก่ลูกหญิงลูกชายจริง ๆ

ถ้าประพฤติเลวตรงกันข้าม ทั้ง ๒๐-๓๐ นี้ละก็ เป็นตัวอย่างเสียหายของลูกหญิงลูกชาย ถ้าลูกหญิงลูกชายเห็นแม่พ่อประพฤติชั่วช้าเช่นนั้นแล้ว ก็เอาอย่างพ่อแม่ ก็กลายเป็นคนเสียตามกันไป ถ้าว่าประพฤติเช่นนี้ ตระกูลนั้นจะเหลวไหลตามกัน เพราะต้นตระกูลไม่เป็นหลัก พ่อแม่ไม่เป็นหลัก พ่อแม่ต้องประพฤติเป็นหลักเข้าไว้ นี่เรียกว่า มนุษยธรรม ธรรมที่ทำให้เป็นมนุษย์ ถ้าว่า ๑๐ อย่างนี้ไม่บริสุทธิ์ละก็ จะเป็นมนุษย์กับเขาไม่ได้ ต่อไปในภายหน้าเป็นมนุษย์ไม่ได้ เป็นเปรตบ้าง อสุรกายบ้าง สัตว์เดรัจฉานบ้าง สัตว์นรกบ้าง ต้องเป็นลงไปอย่างโน้น ถ้าว่าบริสุทธิ์ กาย วาจา ใจ ไม่มีร่องรอยเสียเลยละก็ เป็นมนุษย์ได้แท้ ๆ ไม่ต้องไปสงสัยหละ แตกกายจากมนุษย์ ก็ไปเป็นมนุษย์อีกต่อไป เขาเรียกว่า ธรรมที่ทำให้เป็นมนุษย์ เมื่อประพฤติถูกส่วนของธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์แล้ว อายตนะมนุษย์ก็ดึงดูด ดึงดูดอย่างไรล่ะ เขาก็เคยกันแล้วเรียกว่าอายตนะดึงดูด เรานอนเฉย ๆ อยู่ในมุ้งในม่านนั้นแหละ พอประกอบธาตุธรรมถูกส่วน ดึงดูดมนุษย์เข้ามาในท้องได้ นั้นแหละดึงดูดจริง ๆ อย่างนี้ ที่จะไปเข้าท้องมนุษย์นั่น ต้องบริสุทธิ์ กาย วาจา ใจ จึงเข้าไปได้ ถ้าไม่บริสุทธิ์ด้วยกาย วาจา ใจ อายตนะไม่ยอมดึงดูด ดูดแล้วก็เลยไปเสีย ถ้าบริสุทธิ์ไม่ได้ก็ไปไม่ได้ เหมือนอะไร เหมือนแม่เหล็กกับลูกเหล็กที่มันดึงดูดกัน ถ้าลูกเหล็กมันโตกว่าละ ดึงดูดไม่ได้ เข้าไม่ได้ เหล็กมันเล็กกว่าก็ดึงดูดได้ละซิ มันถูกส่วนเข้ามันก็ดึงดูดได้ มันโตกว่าหรือหนักกว่า ก็ไม่ถูกส่วน เหตุนี้เมื่อบริสุทธิ์ กาย วาจา ใจ แล้ว ก็ถูกส่วน ส่วนของอายตนะของมนุษย์ทีเดียว อายตนะของมนุษย์ดึงดูดกายก็เกิดมาเป็นมนุษย์ ถ้าว่าต่ำกว่ามนุษย์ลงไป ไม่บริสุทธิ์ดังกล่าวแล้ว อายตนะเปรตดึงดูด อายตนะอสุรกายดึงดูด อายตนะสัตว์เดรัจฉานดึงดูด

เขาโจษกันออกลั่นโลกไป มนุษย์ไปเกิดในท้องหมา มนุษย์แท้ ๆ ออกมาเป็นมนุษย์ ตัวเท่า ๆ ลูกมะนาวได้ ตัวก็สัก ๗ นิ้วฟุต ตัวขนาดนั้น วัดตัวโดยรอบก็ประมาณราว ๆ ไม่กี่นิ้วนัก เป็นมนุษย์จริง ๆ ออกมาหายใจได้ ๒๐ นาทีแล้วก็ตายไป นี่เห็นแล้วว่า อ้อ ไอ้ทำผิดไปเกิดเป็นมนุษย์ มันไม่เกิดในมนุษย์ ไปเกิดในสุนัขเสียได้ ว่าไอ้สุนัขต่างหาก มนุษย์ต่างหาก มนุษย์แท้ ๆ ไปเกิดเป็นสุนัขได้ นี่ให้เป็นตัวอย่างเทียว อ้อ ไอ้นี่ไปเกิดในมนุษย์ไม่ได้ เพราะทำผิดจากมนุษย์ก็ไม่เกิดเป็นมนุษย์ เหตุนี้นี่ขั้นต้นเทียว เราเป็นมนุษย์นะ อยู่ได้ครอบครองบ้านเรือนมีสามีภรรยา มีบุตรธิดารวมกันอยู่เช่นนี้นะ ต้องรู้จักหลักอันนี้นะ ธรรมที่ทำให้เป็นมนุษย์ให้บริสุทธิ์เทียวนะ

ธมฺมานุธมฺมปฏิปตฺติ ประพฤติธรรมสมควรแก่ธรรมอยู่

สามีจิปฏิปนฺโน ปฏิบัติชอบยิ่ง ๆขึ้นไป สามีนั่นเขาแปลว่า เจ้านะ *สามีโก* แขกแปลว่า เจ้า เจ้านะคืออะไร? ก็คือเจ้าของเมียนะซิ จะทำอะไรตามชอบใจของมัน เมียมันก็ต่ำกว่ามัน สามีมันก็เป็นเจ้าบ้าน เป็นเจ้าบ้านนั่นแหละเรียกว่า *สามีโก* แปลว่าเจ้า เจ้านั่นมันจะฆ่าก็ได้ มันจะทำอะไรก็ได้ ทำมันไม่ได้สักอย่างหนึ่ง แพ้มันทุกอย่าง นั่นแหละเขาเรียกว่าเจ้า เจ้าในความบริสุทธิ์ สามีจิปฏิปนฺโน ปฏิบัติเป็นเจ้าในความบริสุทธิ์ จะมาแก้ไขทำอย่างไรอย่างหนึ่ง ตัดหัวขั้วแห้งเสียไม่ได้ ข้าไม่ยอมเด็ดขาดทีเดียว รักษาความบริสุทธิ์นั้นเสมอ ๆ ไป ประพฤติบริสุทธิ์อยู่ในศีล ๒๐ อย่าง ๓๐ อย่าง ดังกล่าวแล้วนั้น เป็นเจ้าทีเดียว ประพฤติอย่างนี้เรียกว่า *สามีจิปฏิปนฺโน*

อนุธมฺมจารี ประพฤติตามธรรม ตามจริงของธรรม อนุธมฺมจารี ประพฤติตามธรรม บริสุทธิ์จริงด้วยกาย บริสุทธิ์จริงด้วยวาจา บริสุทธิ์จริงด้วยใจ รักษาไอ้ความจริงไม่ให้คลาดเคลื่อนไปจากความจริงไป นี่เรียกว่า อนุธมฺมจารี ประพฤติตามธรรมจริงอย่างนั้นเป็นปกติ นี่หนึ่งละ การครองเรือนต้องสิบอย่างนี้ ไม่ให้คลาดเคลื่อนนะ ต้องให้เข้าใจเสียทั้ง ๑๐ ข้อ ไม่ฆ่าสัตว์นะ เหตุผลเป็นอย่างไรที่ไม่ฆ่าสัตว์ เอาอะไรล่ะที่จะรับประทานเข้าไป เออไม่ฆ่าสัตว์นะ สัตว์ที่ฆ่าตาย ๆ มีถมไป แล้วก็หาที่เขาฆ่าตาย สดไม่มี หาแห้งไปก่อน หาสดได้ที่ตายก็เอาอย่างนี้ซิ ฉลาดอย่างนี้ซิเสียทรัพย์ แล้วไม่ให้เสียศีล ถ้าว่าไปซื้อเอาเป็น ๆ มาบริโภค เอาไปฆ่าเองแล้วก็เสียทรัพย์ด้วย เสียศีลด้วย มันโง่อย่างนี้จึงเอาตัวรอดไม่ได้ ไม่ให้เสียศีล รักษาศีลไว้ให้มั่น ทรัพย์เสียไปไม่ว่า ผู้เทศน์นี่เองจะจับเงินจับทองไม่ได้ ผู้เทศน์ตั้งใจบวชจริงนี่ ไม่ได้เชียวแหละ จับเข้าแล้วเสียศีล นี่เสียผู้เสียคนทีเดียว เสียพระเสียเณรเชียวแหละ ไม่ได้ ถ้าหากว่าจะไปไหนละก็ เสียค่ารถค่าเรือเสียเท่าไรก็ช่างมัน อย่าไปจับเอง เสียเท่าไรช่างมัน ให้เด็กจับ ให้เด็กไปด้วย เสียเท่าไรช่างมัน ไม่ว่าหละ อย่าให้เสียศีล เสียทรัพย์ช่างมัน ให้ประพฤติอย่างนี้ เราครองเรือนก็เหมือนกัน เสียทรัพย์เสียไป ศีลอย่าให้เสีย ต้องรักษาไว้ ศีลเป็นสิ่งสร้างทรัพย์ เจ้าทรัพย์เสีย ถ้าว่ามีศีลละก็ ได้ชื่อว่าเป็นคนดี คนบริสุทธิ์ แล้วเป็นเจ้าทรัพย์ ทรัพย์ดึงดูดในโลกให้มาหา ไม่ต้องเดือดร้อนอะไร ให้บริสุทธิ์จริง ๆ นะ อย่าบริสุทธิ์จอมปลอมไม่ได้นะ บริสุทธิ์จอมปลอมเป็นอย่างไรละ? เหมือนอย่างกับพระ เป็นพระเป็นเณรอย่างนี้แหละ ต่อหน้าคนแล้ว ก็ไม่รับเชียวหละ พอลับหลังคนแล้วเอาเงินมานับนี่แน่อย่างนี้แหละมันจอมปลอม อย่างนี้แล้วไม่ได้ ต่อหน้ามะพลับลับหลังตะโกอย่างนี้ละก็ไม่ได้เชียวนะ โกงอย่างนี้ มันไม่ศักดิ์สิทธิ์ ต้องต่อหน้าลับหลังเหมือนกันหมด จึงจะปรากฏว่าเป็นผู้ที่บริสุทธิ์ เป็นผู้ที่ศักดิ์สิทธิ์ อย่างนั้นจึงจะใช้ได้ ให้แน่นอนอย่างนั้นนะ แน่นอนอย่างนั้น เมื่อรักษาความบริสุทธิ์กาย บริสุทธิ์วาจา บริสุทธิ์ใจ ทั้ง๓นี้แล้วก็เรียกว่าธมฺมานุธมฺมปฏิปนฺโน ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม อยู่ข้อหนึ่งนะ

เมื่อปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรมเช่นนี้แล้ว ก็นี่ส่วนฆราวาสอยู่ครองเรือน เป็นภิกษุสามเณรออกจากการครองเรือน เป็นภิกษุสามเณรออกจากการครองเรือนแล้ว ต้องประพฤติอยู่มากกว่าฆราวาสออกจากการครองเรือนชั่ววัน ๘ ค่ำ ๑๕ ค่ำ ออกจากการครองเรือนพอมารักษาอุโบสถศีล ออกจากการครองเรือนมาเหมือนกัน เลิกการครองเรือนวันนั้น วันกับคืนหนึ่งเลิกเด็ดขาดทีเดียว ปฏิญาณตนแล้ว ถืออุโบสถนั้นออกจากการครองเรือนแล้ว เมื่อออกจากการครองเรือนต้องปฏิบัติศีล๘ ให้มั่นอยู่ในศีล๘ อย่าให้คลาดเคลื่อนอย่าจอมปลอมนะ จอมปลอมนะฆ่าตัวเองทั้งเป็น ฆ่าตัวเองทั้งเป็น ทำไมว่าฆ่าตัวเองทั้งเป็นละ จอมปลอมนะฆ่าตัวเองทั้งเป็นซิ ตัวเองจอมปลอมได้แล้ว ตัวเองน่ะเสียคนทีเดียว ไว้ใจไม่ได้ ตัวเองไว้ใจตัวเองไม่ได้ ตัวเองนะเสียคนทีเดียว ใครรู้ว่าเสียคนละ มีใครเห็น ตัวเองละเห็น ตัวเองละรู้ นั่นแน่ตัวเองเห็นตัวเอง รู้ตัวเองก็โกงตัวเองอยู่นั่นแหละ ไม่ไปไหนหละ ตัวเองก็ฆ่าตัวเองอยู่นั่นแหละ ทำไมฆ่าตัวเอง ก็รู้ว่าตัวฆ่าตัวเองอยู่นั่นแหละ ก็ตัวขืนประพฤติชั่วอยู่นั้นแหละ ก็ลงโทษตัวเองให้ตกนรก ให้ได้รับความทุกข์ในหน้าที่ ที่โทษจึงพึงบังเกิดต่อความบริสุทธิ์นั้น ๆ อย่าโกงตัวเอง ถ้าว่าโกงตัวเองแล้ว ไม่มีใครไว้ใจแน่ ถึงไม่มีใครไว้ใจ ก็เมื่อไม่มีผู้หนึ่งผู้ใดไว้ใจ ก็เพราะเหตุอะไรละ เพราะตัวของตัวเองนี้ ให้แน่นอนอย่างนี้ ให้แน่นอนอย่างนี้ ในศีล๘ ก็ต้องบริสุทธิ์จริง ศีลอุโบสถให้ตรงเป๊ง ถึงเวลาอุโบสถก็ไปรับอุโบสถ ให้ตรงต่อองค์ของศีล๘ นั้น อย่าให้คลาดเคลื่อน นั่นแหละได้ชื่อว่า ธมฺมานุธมฺมปฏิปนฺโน การละออกจากการครองเรือน ประพฤติปฏิบัติให้ตรงชัดอย่างนั้นทีเดียว

เมื่อตรงชัดเช่นนั้นแล้ว ก็ทั้งต่อหน้าและลับหลังอย่างนั้นเหมือนกัน ไม่คลาดเคลื่อนทีเดียว แน่นอน ในการละการครองเรือน ก็เป็นได้ดังนี้แหละ ก็ได้ชื่อว่า ธมฺมานุธมฺมปฏิปนฺโน

สามีจิปฏิปนฺโน ล่ะ ศีล๘ อย่าให้คลาดเคลื่อนไม่ให้เหลวทีเดียว ใครจะบังคับบัญชาสักเท่าหนึ่งเท่าใดก็บังคับไม่ได้เด็ดขาด ศีล๘ บริสุทธิ์เป๋ง ไม่มีใครเป็นใหญ่ ไม่มีใครอยู่เหนืออำนาจได้ เรียกว่า สามีจิปฏิปนฺโน เป็นเจ้าของความบริสุทธิ์ของศีล๘ ได้แล้ว เป็นเจ้าของความบริสุทธิ์ของศีล๘ และอนุธมฺมจารี ความจริงของศีล๘ เป็นอย่างไร ประพฤติตามความจริงของศีล๘ นั้น ไม่ให้คลาดเคลื่อนไปได้ ดังนี้ชื่อว่า อนุธมฺมจารี ประพฤติตามความจริงของศีล๘ นั้น ๆ นี่ผู้ละการครองเรือนของฆราวาสวิสัย เข้ามารักษาศีลในพระพุทธศาสนา คือศีล๕ และศีล๘ และศีล๑๐ เป็นสามเณรรักษาศีล๑๐ อุบาสกอุบาสิกาก็รักษาศีล๑๐ ได้ ศีล๑๐ ก็เติมเข้าไปอีกข้อหนึ่ง เว้นจากการหยิบเงินและทอง นับเงินและทองเก็บไว้ในมือของตน เก็บไว้ในตนเอง เว้นขาดทีเดียวในศีล๑๐ ก็ให้บริสุทธิ์ในศีล๑๐ ไม่คลาดเคลื่อน ให้ตรงต่อศีล๑๐ ทั้ง๑๐ สิกขาบท ไม่ได้คลาดเคลื่อนหละ ปฏิบัติดังนั้นนั่นแหละ ได้ชื่อว่า ธมฺมานุธมฺมปฏิปนฺโน ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรมอยู่ ***สามีจิปฏิปนฺโน*** ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรมอยู่ ***สามีจิปฏิปนฺโน*** ไม่มีใครจะทำให้คลาดเคลื่อนจากศีล๑๐ ได้ เป็นใหญ่เป็นเจ้าทีเดียว ปกครองศีล๑๐ ทีเดียว อนุธมฺมจารี ประพฤติตามร่องรอยของศีล ๑๐ ไม่ให้คลาดเคลื่อนเหมือนกันแบบเดียวกัน นี่เป็นชั้น ๆ ขึ้นไปอย่างนี้ นี่เมื่อได้หลักฐานตามจริงตามวาระพระบาลีเช่นนี้แล้ว ตั้งใจให้แน่แน่ว

ต่อแต่นี้ไปเมื่อไปเป็นภิกษุในพระพุทธศาสนา ศีลของภิกษุนะเป็น อปริยันตปาริสุทธิศีล ไม่มีที่สุด ศีลของภิกษุไม่มีที่สุด ศีลของภิกษุ ๒๒๗ สิกขาบทมาในพระปาฏิโมกข์ ในวิสุทธิมรรค ๓ล้าน๑๐๐กว่าสิกขาบทมาในพระไตรปิฎก ที่เรียกว่าวินัยปิฎกนี้ ๒๑,๐๐๐ กัณฑ์ เป็นสิกขาบทหลายข้อ ถ้าจะนับสิกขาบทภิกษุ ศีลไม่มีที่สุด ศีลไม่มีที่สุดทีเดียว เรียกว่า อปริยันตปาริสุทธิศีล ขึ้นสู่พระปาฏิโมกข์นิดเดียว ๒๒๗ สิกขาบท ข้อสำคัญ ๆ ทั้งนั้น ที่ข้อลดหย่อนกว่านั้น ยังอยู่อีกมากมาย ไม่มีที่สุด

เมื่อภิกษุจะรักษาศีลให้บริสุทธิ์ ในศีลไม่มีที่สุดเช่นนั้น จะรักษาอย่างไร? ภิกษุต้องเป็นภิกษุจริงๆ ภิกษุเขาแปลว่าผู้ศึกษา ตั้งใจศึกษาในศีล

สีลมฺหิ สิกฺขติ ศึกษาในศีล

จิตฺตมฺปิ สิกฺขติ ศึกษาในจิต

ปญฺญมฺปิ สิกฺขติ ศึกษาในปัญญา

อธิสีลมฺปิ สิกฺขติศึกษาในศีล สมาธิ ปัญญา เข้าใจแล้วให้สูงขึ้นไปอีก อธิสีลมฺปิ สิกฺขติ ศึกษาในอธิศีล ศึกษาในอธิจิต ศึกษาในอธิปัญญา แล้วก็ค้นคว้าในศีล สมาธิ ปัญญา ให้เข้าใจ แล้วรู้จักหนทางไปของพระพุทธเจ้า พระอรหันต์ไปได้อย่างไร ไปแนวไหนให้รู้จักชัดแน่นอน ในการศึกษาของตัวอย่างนี้ เมื่อตั้งใจศึกษาอยู่เช่นนี้ละก็ ได้ชื่อว่าภิกษุนั้นเป็นผู้ที่มั่นแล้ว ในศีล สมาธิ ปัญญา ในอธิศีล อธิจิต อธิปัญญา แล้วก็เอาใจไปจรดอยู่ในอธิศีล อธิจิต อธิปัญญา ต้องรักษาศีลไว้ให้มั่นคง อยู่ในสมาธิให้มั่นคงไว้ อยู่ในปัญญาให้มั่นคง จึงรวมในทางมรรคผลสืบต่อไปนั้น ดั่งนี้ได้ชื่อว่า ธมฺมานุธมฺมปฏิปนฺโน ของภิกษุ ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม จะให้ตรงแน่วหละ จากการปฏิบัติของตนนั้น มนุษย์มาฆ่าเสียก็ฆ่าไปเถอะ เป็นไม่ยอมกันเด็ดขาดเชียวเรียกว่า ***สามีจิปฏิปนฺโน*** ปฏิบัติเป็นเจ้าในข้อปฏิบัติของตนนั้น ***อนุธมฺมจารี*** ประพฤติตามแนวปฏิบัติของตน ไม่ให้

คลาดเคลื่อน นั้นได้ชื่อว่าประพฤติตามธรรมที่ให้ถึงที่สุดแล้ว ศีล๕ ศีล๘ ศีล๑๐ ศีล๒๒๗ ตามส่วนนี้นะ นี่เป็นภายนอก

ภายใน เรียกว่าเป็นทาง ปฏิบัติ อันลึกซึ้ง ศีล๕ นะ ความบริสุทธิ์กาย บริสุทธิ์วาจา บริสุทธิ์ใจนะ บริสุทธิ์กายอยู่ที่ไหน บริสุทธิ์วาจาอยู่ที่ไหน บริสุทธิ์ใจอยู่ที่ไหน

บริสุทธิ์กายนะ บริสุทธิ์กาย ลมก็หยุด ลมหยุดเสียเรียกว่า บริสุทธิ์กาย ลมหยุดลมนั้นแหละ ปรนปรือใจให้เป็นอยู่ ลมหายใจเข้าออกปรนปรือกายให้เป็นอยู่ ลมหยุดกึกในเวลาไร เวลานั้นเรียกว่า กายบริสุทธิ์แล้ว *กายสังขารบริสุทธิ์*แล้ว

ความตรึกตรองที่จะพูด หยุดอีกเหมือนกัน ความตรึกตรองที่จะพูด หยุดอีกเหมือนกัน พอหยุดเวลาไร เวลานั้นเรียกว่า *วจีสังขารบริสุทธิ์* แล้ว

หยุดเข้านะอย่าให้เคลื่อนที่นะ ความรู้สึกก็สุขทุกข์อยู่ในตัวนั้นแหละ จะรู้สึกว่ามันหยุดอีกดุจเดียว กาย วาจา ใจ หยุดดุจเดียวกัน พอใจหยุดกึกลงไปในขณะใด ขณะนั้นเรียกว่าจิตสังขารระงับแล้ว นั้นเป็น **จิตบริสุทธิ์**แล้ว

กายบริสุทธิ์ วาจาบริสุทธิ์ ใจบริสุทธิ์ ยังมืดตื้ออยู่นั้น บริสุทธิ์ของสามัญสัตว์ไม่ใช่บริสุทธิ์ วิเศษบริสุทธิ์วิเศษสว่างโล่งยิ่งกว่ากลางวัน เห็นชัด ความหยุดกาย ลมหยุดรึ ความตรึกตรองหยุด ใจหยุด

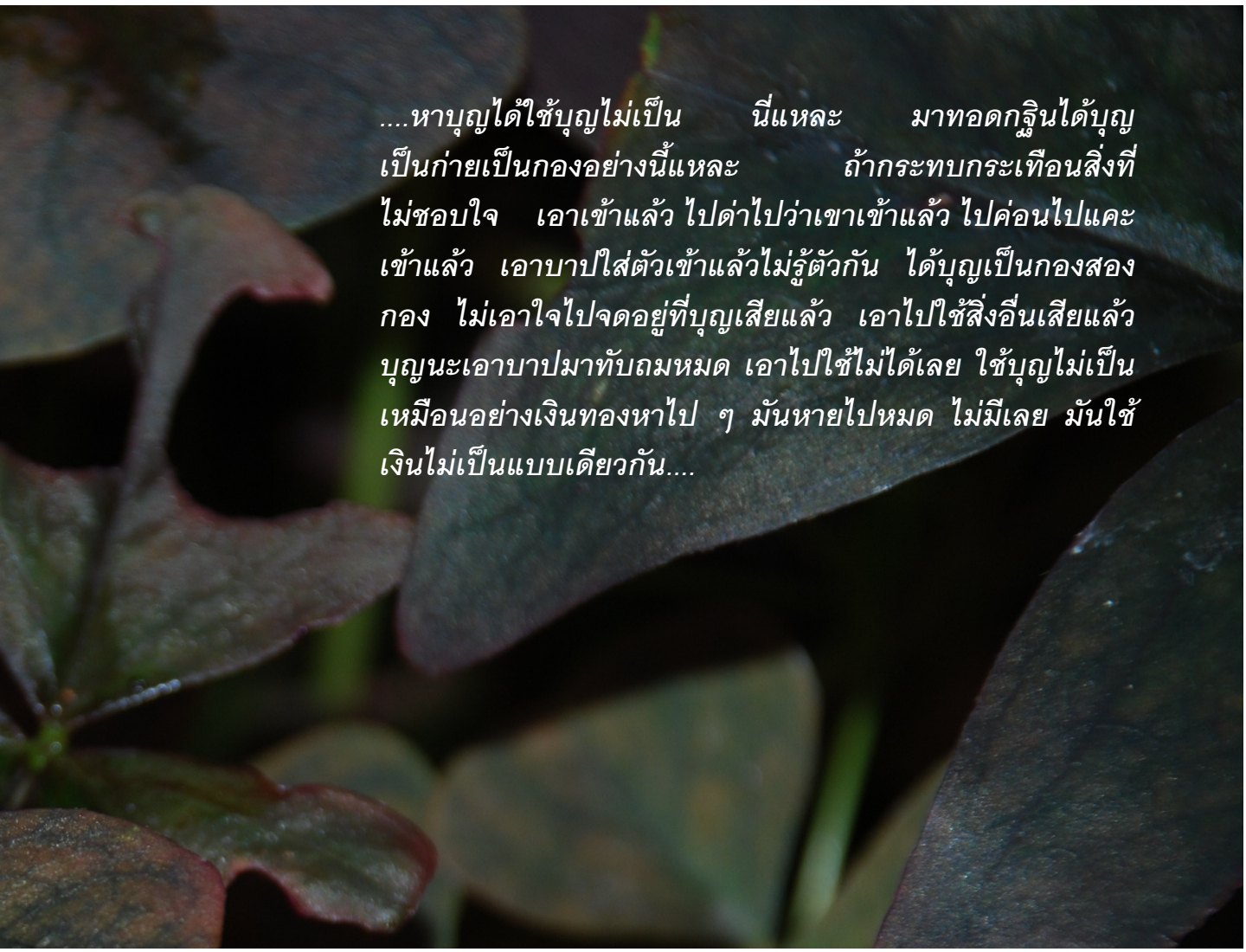

เห็นทีเดียว สว่างแจ่มแจ้ง เห็นดวงเท่านั้นเท่าที่ปรากฏทีเดียว เห็นชัดอย่างนี้เรียกว่า การปฏิบัติสูงขึ้นไปกว่าดังกล่าวแล้ว ทั้งกาย ทั้งวาจา ทั้งใจ เมื่อบริสุทธิ์เช่นนี้แล้ว มีอีกชั้นหนึ่ง เลื่อนขึ้นกว่านี้ นี่ชั้นสามัญบริสุทธิ์ขึ้นไปอีก ชั้นหนึ่ง

พอใจหยุดแล้วเป็นดวงใสเท่าดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์ ผุดขึ้นที่หยุดนั่น นั้นแหละ พอเห็นดวงนั้นเท่านั้นอ้อ นี่เป็นทางไปของพระพุทธเจ้า พระอรหันต์อย่างนี้หรือ ใจก็หยุดอยู่กลางดวงทีเดียว ใจหยุดอยู่กลางนั้น พอถูกส่วนเข้าเท่านั้นแหละ ผุดขึ้นอีกดวงหนึ่ง พอผุดขึ้นอีกดวงหนึ่งก็โผล่สอง นี่อริยมรรค ทางไปของพระพุทธเจ้าของพระอรหันต์อย่างนี้เอง เห็นดวงศีลเท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์เท่ากัน ดวงก่อนเห็นดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐานดวงหนึ่ง กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐานนั้นแหละเห็นดวงศีล หยุดอยู่กลางดวงศีล พอถูกส่วนเข้า เห็นอีกดวงหนึ่งเรียกว่า ดวงสมาธิ หยุดอยู่กลางดวงสมาธินั้น พอถูกส่วนเข้าก็ผุดขึ้นอีกดวงหนึ่ง เรียกว่า ดวงปัญญา หยุดอยู่กลางดวงปัญญาถูกส่วนเข้า ก็ผุดขึ้นอีกดวงหนึ่ง เรียกว่า ดวงวิมุตติ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้า ผุดขึ้นอีกดวงหนึ่งเรียกว่า ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ พอถูกส่วนเข้า เห็นกายตัวเอง ที่ไปเกิดมาเกิด ที่นอนฝันออกไป เห็นชัดทีเดียว นี้ทางไปของพระพุทธเจ้าพระอรหันต์เป็นอย่างนี้ อย่างนี้เคยแสดงให้ฟังแล้วนะ ทางนี้ทางปฏิบัตินะ ไม่ใช่ทางปริยัตินะ เป็นทางลึกซึ้งนัก เมื่อเข้าใจชัดเช่นนั้น จะพึงรู้ต่อข้อปฏิบัติว่า ***ธมฺมานุธมฺมปฏิปนฺโน*** ปฏิบัติธรรมสมควร

แก่ธรรมนี้ นี้สมควรตลอด จะชี้แจงแสดงให้ไปตลอดยิ่งขึ้นไปกว่านี้ ให้ยาวเป็นลำดับไปนะ เวลาของท่านทั้งหลายไม่พอ จะมีโอกาสที่จะฟังต่อไป

เพราะฉะนั้นการที่อยากฟังในเรื่องผ้าป่าอีก ในเรื่องถวายไตรจีวรอีก ในเรื่องบำเพ็ญกองการกุศลอีก ตามบาลีได้ยกขึ้นไว้ในเบื้องต้น

อปฺปมาโท อมตํ ปทํ ปมาโท มจฺจุโน ปทํ
อปฺปมตฺตา น มียนฺติ เย ปมตฺตา ยถา มตา
เอตํ วิเสสโต ญตฺวา อปฺปมาทมฺหิ ปณฺฑิตา

นี้อีกลึกซึ้งนัก ธรรมวินัยของพระศาสดาพระพุทธเจ้าอุบัติขึ้นในโลก ตรัสเทศนาโปรดพุทธเวไนยนานถึง๔๕ ปี ใน ๔๕ ปี ตรัสเทศนาไว้ ๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ ย่อลงไปเป็นพระวินัยปิฎก ๒๑,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ ย่นลงเป็นพระสุตตันตปิฎก ๒๑,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ ย่นลงเป็นพระปรมัตถปิฎก ๔๒,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ รวมเป็น ๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ ใน๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์นี้แหละ มีความไม่ประมาทเป็นยอด ไม่ประมาทอันเดียวเท่านั้นแหละ ไม่ประมาทในอะไร ถ้ารวมเข้าก็ ไม่ประมาทในศีล นี้ศีลรู้หรือศีลเห็น หรือศีลหยุด อะไรก็ตามใจเถอะ ไม่ประมาทในศีลนั้นแหละ แล้วก็ไม่ประมาทในสมาธินั้นแหละ ไม่ประมาทในปัญญานั้นแหละ ไม่ประมาทนั่นเป็นอย่างไรละ อยู่กับศีลเสมอ ไม่พลั้งเผลอกาย วาจา ใจ อยู่กับศีลเสมอ ไม่พลั้งเผลอ ตลอดจนกระทั่ง เห็นดวงศีล เมื่อหยุดอยู่กลางดวงศีลนี้อย่างชนิดนี้ เรียกว่า *อปฺปมาโท อมตํ ปทํ* นี่แหละจะไปนิพพานต้องไปอย่างนี้แน่นอน ต้องไปอย่างนี้ ไม่ให้คลาดเคลื่อนนะ นี่จะไปนิพพานกันหละ ถ้าจะแสดงขยายเวลาให้มากไปกว่านี้อีกนิดหนึ่ง ถึงนิพพานทีเดียวนะ ไปนิพพานต้องไปท่านี้นะ

เมื่อรู้จักหลักอันความไม่ประมาท ไม่ประมาทในศีลตลอดจนกระทั่งเห็นศีล ไม่ประมาทใน**ศีลรู้** ไม่ประมาทใน**ศีลจำ** ไม่ประมาท**ศีลเห็น** เห็นก็ไม่ประมาท เห็นอยู่ร่ำไป ไม่เผลอกันหละ นี้เรียกว่า ***อปฺปมาโท อมตํ ปทํ*** หละ เห็นหนทางของพระนิพพานจริง ๆ เป็นเนื้อความไปนิพพานจริง ๆ นั่น ไปอย่างไร เมื่อไม่ประมาทในศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสนะแล้ว จะบรรลุเป็นลำดับขึ้นไป ไปถึงนิพพานเทียวนะ ***อปฺปมาโท อมตํ*** ปทํ ความไม่ประมาทเป็นหนทางไม่ตายนี่ ไม่ตายนั่นเป็นอย่างไร แค่ไหนที่จะไม่ตาย ก็ต้องเป็นชั้น ๆ ขึ้นไป

พอหมดกายมนุษย์ไปถึงกายมนุษย์ละเอียด พอสุดกายมนุษย์ละเอียด ในกลางกายมนุษย์ละเอียดมีกายทิพย์ ในกลางกายทิพย์ มีกายทิพย์ละเอียด ในกลางกายทิพย์ละเอียดมีกาย รูปพรหม ในกลางกายรูปพรหม มีกายรูปพรหมละเอียด ในกลางกายรูปพรหมละเอียด มีกายอรูปพรหม ในกลางกายอรูปพรหม มีกายอรูปพรหมละเอียด ๘กายมีอยู่ในภพทั้งนั้น นี่อยู่ในภพทั้งนั้น ยังไปนิพพานไม่ได้

เข้าไปในกลางกายละเอียด ของกายละเอียดของกายอรูปพรหมอีก เข้าไปถึงกลางกายอรูปพรหมละเอียด มีกายธรรมเท่านั้น พอถึงกายธรรมเท่านั้น รูปพระพุทธปฏิมากร เกตุดอกบัวตูม บริสุทธิ์ใสเป็นกระจกคันฉ่องส่องเงาหน้า กายที่ ๙ ของตัวเอง มีทุกคน ชายก็มี หญิงก็มี เหมือนกันทุกคน แบบเดียวกันไปถึงกายนั่นนะ เป็นตัวอมตะทีเดียว *อปฺปมาโท อมตํ ปทํ* ทีเดียว เห็นนิพพานได้ทีเดียว ไม่ใช่กายเดียวนะ กายธรรม-กายธรรมละเอียด กายธรรมโสดา-กายธรรมโสดาละเอียด กายสกทาคา-สกทาคาละเอียด กายธรรมอนาคา-อนาคาละเอียด กายธรรมอรหัต-กายธรรมอรหัตละเอียด ไปนิพพานได้เหมือนกันทุกกาย

นี่ไปนิพพานได้อย่างนี้ เช่นนั้นเรียกว่า อปฺปมาโท อมตํ ปทํ ความไม่ประมาทเป็นหนทางไม่ตายนั่นแหละ กายธรรมนั่นแหละไม่ตาย ไปนิพพานได้ทีเดียว นี้ อปฺปมาโท อมตํ ปทํ

ปมาโท มจฺจุโน ปทํ ความประมาทเป็นหนทางแห่งความตาย เป็นหนทางตายไม่เข้าถึงกายธรรมนั่นซิ ถ้าถึงแต่เพียงกายมนุษย์ก็ตาย ไม่ช้าเท่าไรก็ตาย อายุของมนุษย์เวลานู้น อายุขัยมันก็ร้อยปีเท่านั้น ๗๕ ปีเศษ ๆ เท่านั้น ถึงกำหนดมันก็ตาย เขาเผากันออกกลุ้มนั่นอย่างไรเล่า ต้นตระกูลหนึ่งจะเหลือสักคนเดียวไม่มี คนเดียวไม่เหลือเลย ตายหมด อายุ ๑๕๐ ไม่มีเลยสักคนเดียว ตายหมด ตายเกลี้ยง นี่แน่มันตายจริงอย่างนี้ เพราะอะไรเล่า เพราะประมาทนั้นซิ ความประมาทเลินเล่อเผลอตัวนั่นซิ จึงได้ตาย *ปมาโท มจฺจุโน ปทํ* นี่ ตายก็มัจจุ ก็ตัวตายหละ ความประมาทนะมีมากนัก ไม่ใช่พอดีพอร้าย ถ้าว่าประมาทแล้วตาย

ประมาทในอะไร มนุษย์ประมาทในอะไร เพลินในรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส นะซิ นั่นแหละประมาทหละ เลินเล่อ เผลอตัวเข้าใจว่าเป็นของจริง เป็นของหลอกของลวงทั้งนั้น เราเข้าใจว่าเป็นสุข เป็นทุกข์แท้ ๆ เข้าใจว่าสุขอย่างไรนะ ถ้าว่า ทุกข์แท้ ๆ เขาก็ทิ้งกันหมดนะซิ นี่ตั้งบ้านกันเป็นกลุ่มเป็นก้อน เป็นสุขเป็นทุกข์อย่างไรละ มันก็เป็นสุขแท้ ๆ นี่ละสุขแท้ ๆ ก็ทนไปอีก นี่กิเลสหนาปัญญาหยาบนะ กิเลสบางปัญญาละเอียดละก็ เห็นว่าเป็นทุกข์จริง ๆ หละ ทุกข์อย่างไรละ เห็นร้องไห้ ร้องครางไปตาม ๆ กันทีเดียวละ ก็ไม่ใช่ทุกข์หรือนั่นนะ ร้องไห้ร้องครวญไปตาม ๆ กัน ไปซิ บ้านหนึ่งหมู่หนึ่งเอามารวมกันเข้าซิ บ่นเรื่องสุขกันมากไหมละ ทุกข์กันทั้งนั้น ที่ไหนไม่มีสุขเลย ทุกข์ทั้งนั้นนั่นแหละ

ทุกข์ด้วยอะไร? ทุกข์ด้วยมันไม่เที่ยง มีแล้วหามีจริงไม่ เกิดแล้วดับไป นี่มันทุกข์อย่างนี้นะ ทุกข์ด้วยไม่เที่ยง สิ่งใดไม่เที่ยงสิ่งนั้นเป็นทุกข์ สิ่งใดไม่เที่ยงเป็นทุกข์ สิ่งนั้นจะเป็นของเราหรือ เรียกไม่ได้ หายไปหมด แปรไปหมด มันจริงอย่างนี้นะ มันไม่เที่ยง กายมนุษย์ตายแล้วก็ออกเป็นกายมนุษย์ละเอียดต่อไปอีกเหมือนกัน แต่ว่าตายช้าลงไปหน่อย ไปถึงกายทิพย์ละ ในชั้นจาตุมหาราช ดาวดึงส์ ยามา ดุสิต นิมมานรดี ปรนิมมิตวสวัสดี ก็ตายอีกเหมือนกัน หากไปถึงกายรูปพรหมเป็นไงละ ก็ตายอีกเหมือนกัน กายรูปพรหมละเอียดก็ตายอีกเหมือนกัน กายอรูปพรหม กายอรูปพรหมละเอียด ทั้ง ๘ กายทีเดียวหละ กายที่ ๘ ทีเดียวตายอีกเหมือนกัน กายอรูปพรหมอย่างที่สุด อย่างน้อยที่สุด ก็ ๘๔,๐๐๐ มหากัลป์ ไปอยู่ในเนวสัญญานาสัญญายตนะ ๘๔,๐๐๐มหากัลป์ ก็ต้องกลับมาเกิดอีก แล้วก็ไปตาย ไปเกิด อยู่อย่างนี้หละ ไม่มีที่สุดที่แล้ว

นี่พวกเหล่านี้ประมาท ประมาทอย่างไร ในมนุษย์ก็ประมาทในเรื่องเบญจพิธกามคุณทั้ง๕ ธรรมห้าประการที่ทำให้สัตว์เนิ่นช้า รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส ๕อย่างนี้แหละ หลอกลวงสัตว์โลกให้ลุ่มหลง กลับหน้ากลับหลัง ไม่รู้จักพ่อ ไม่รู้จักแม่ ไม่รู้จักบิดามาดา ไม่รู้จักพระรู้จักเณร ไม่รู้จักทั้งนั้น ไอ้รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส มาปลุกปั่นใจ มัวเมาอยู่ในความยินดีความประมาทเหล่านั้น ท่านยืนยันว่า ปปญฺจภิรตา หมู่สัตว์เนิ่นช้าด้วยปัญจธรรมทั้ง๕ ยินดีในรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส ของที่หลอกลวงหลอน ๆ เหล่านี้แหละ นี่เรียกว่ากามภพ รูปภพ ก็อีกเหมือนกันนั่นแหละ ยินดีในรูปฌาน ถอนจากรูปฌานไม่ได้ ตกปลักรูปฌาน ปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน ถอนไม่ออก ติดอยู่ในรูปฌานนั้น แตกกายทำลายขันธ์ ไปเกิดเป็นพรหม ก็ยินดีของความปรารถนาของความอยากในปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน ก็ได้ชื่อว่าประมาท ตายอีกเหมือนกัน ไม่รอด แม้ไปเกิดในอรูปพรหม อากาสานัญจายตนะ วิญญานัญจายตนะ อากิญจัญญายตนะ เนวสัญญานาสัญญายตนะ ถอนใจไม่ออกจากอรูปฌานอีกเหมือนกัน แตกกายทำลายขันธ์ไป ไม่พ้นจากความตายไป เมื่อแตกกายทำลายขันธ์ ไม่พ้นจากความตายอีก นี่ก็ได้ชื่อว่าเอาตัวรอดไม่ได้ ออกจาก

ภพไม่ได้นี่ *ปมาโท มจฺจุโน ปทํ* เป็นหนทางตายอย่างนี้

เมื่อรู้สึกว่าเป็นหนทางตายอย่างนี้แล้ว เมื่อรู้จักแน่ รู้จักแน่นแฟ้นเช่นนี้แล้ว ก็กลับความเห็นความจำ ความคิด ความรู้ เสียใหม่ ว่าจะเอาอย่างไรกัน ตั้งแต่เกิดมาจนบัดนี้ได้อะไรบ้าง มีอะไรบ้างในตัวเองมีไหม ถ้าไม่มีไม่เห็น ต้องอุตส่าห์พยายามให้มีให้เห็นให้เห็นปรากฏ เหมือนเจ้าภาพวันนี้ที่มาบริจาคทานเช่นนี้นะเรียกว่า ***อปฺปมาโท อมตํ ปทํ*** ความไม่ประมาทเป็นหนทางไม่ตายหละ มาบริจาคทานนะ เรามาสละกังวลห่วงใย น้อยใหญ่ พัสดุ วัตถุกาม สละบริจาคความตระหนี่เหนียวแน่นในใจออก บริจาคทาน นำไทยธรรมวัตถุมาบริจาคแก่พระภิกษุสามเณรในพระอารามวัดปากน้ำ คือมาทอดผ้าป่า การทอดผ้าป่านะเป็นประเพณีของพระพุทธศาสนา

พระบรมศาสดาเมื่อมีพระชนม์อยู่ พระองค์เองกำลังมีพระชนม์อยู่นั้น มีพระอนุรุธเถระเจ้า มากราบลาพระองค์ เมื่อออกพรรษาแล้วจะไปแสวงหาผ้าบังสุกุล พระองค์ก็ทรงอนุญาตแก่พระอนุรุธ พระอนุรุธลาไปแสวงหาผ้าบังสุกุล นางเทพธิดาอยู่ในดาวดึงส์เทวโลก เห็นด้วยทิพยเนตร เห็นด้วยตาทิพย์ว่า พระอนุรุธเถระเจ้าแสวงหาผ้าบังสุกุล เราเคยเป็น*ปุราณทุติยิกา*เคยเป็นภรรยาพระอนุรุธอยู่แต่ชาติก่อนโน้น เราสมควรจะสงเคราะห์อนุเคราะห์พระผู้เป็นเจ้าหรือไม่ ส่องทิพย์เนตรก็เห็นชัดว่า สมควรจะสงเคราะห์ แล้วก็ไปหยิบเอาผ้าทิพย์ที่มีเนื้อละเอียด เป็นผ้าทิพย์ที่สมควรแก่มนุษย์จะใช้ได้ หยิบเอาผ้าผืนใหญ่ที่จะเอามาทำเป็นไตรจีวรได้ เป็นสังฆาฏิก็ได้ ทำเป็นจีวรได้ ทำเป็นสบงก็ได้ตามความปรารถนา เอามาสงเคราะห์อนุเคราะห์พระอนุรุธ เอามาคล้องไว้ที่ค่าคบในป่าทึบ แล้วแสดงเทวฤทธิ์เบิกหนทางให้เป็นช่องไป เหมือนทางเกวียนเป็นช่องเดินเข้าไปได้ ในที่สุดในค่าคบประดู่ มีผ้าขาวผืนหนึ่งคล้องไว้แขวนไว้แล้ว ก็หนทางที่พระผู้เป็นเจ้าจะแสวงหาผ้าไตรจีวรนะ นี่ก็มานึกถึงว่าจำเพาะจะเดินไปทางนั้น เพราะอะไร พระอรหันต์ถ้าท่านจะต้องการอะไรจริงละก็ท่านมีญาณ ท่านมองดูด้วยญาณ ท่านก็เห็นช่องว่างว่าท่านจะไปที่ไหนเห็นได้หมดเห็นปรากฏเชียว ผ้าบังสุกุลจะไปตกเรี่ยเสียหายอยู่ที่ไหน ๆ มันจะเป็นอะไรท่านเห็นหมดนะ

แต่ในเรื่องนี้ทางศาสนาก็มี ที่พูดกันก็มี ที่เห็น ๆ อยู่อย่างนี้ก็มี ท่านคงจะมีนัยรู้อยู่ ท่านจึงเดินไปถูก

แต่ว่าในตำนานเขาว่าเป็นช่องไว้ เบิกหนทางไว้ให้เป็นช่องเข้าไป พอพระผู้เป็นเจ้าเดินไปได้ พระอนุรุธลงทางนั้นแล้ว ก็เดินไป เดินไปตามทางที่เขาทำไว้เป็นช่องนั้น พอไปสุดช่องนั้น ก็ไปเห็นชายผ้าที่ค่าคบต้นประดู่ เอ๊ะ นี่ใครมาคล้องไว้นี่ ใหม่เอี่ยมเชียว ของใครก็ไม่รู้ ก็นึกแต่ในใจว่าของมีเจ้าของ หรือไม่มีเจ้าของ เอ้า ก็ไปมอง ๆ ดูมอง ๆ ดู แล้วก็ดูรอบ ๆ ต้นไม้ ก็ไม่เห็นมีเจ้าของที่ไหน ให้กระแอมกระไอก็ไม่มีเจ้าของที่ไหนมาปรากฏ เห็นจะไม่มีเจ้าของแน่ละนะ คิดแต่ในใจว่า เปล่งวาจาว่า ***อิมํ วตฺถํ ปํสุกุลจีวรํ มยฺหํ ปาปุณาติ*** ว่าผ้าอันนี้หาเจ้าของไม่มีเลย เป็นผ้าที่แปดเปื้อนอยู่ด้วย อ้ายที่ฝนตกถูกมันไคลมันดำ ๆ แปดเปื้อนเถ้าไคลอยู่อย่างนี้ เป็นของไม่สะอาด ของไม่สะอาดมาแปดเปื้อนกับของไม่สะอาด เรียกว่า ***ปํสุกุลจีวรํ มยฺหํ ปาปุณาติ*** ถึงแก่เราเป็นของเรา บัดนี้แล้วไม่มีเจ้าของแล้ว เป็นของเราแน่ พอนึกเช่นนั้นก็เอื้อมมือไปจับผ้า แล้วว่า ***อิมํ วตฺถํ ปํสุกุลจีวรํ มยฺหํ ปาปุณาติ*** อย่างนี้แหละ เหมือนพระภิกษุไปชักผ้าป่าชักอย่างนี้แหละ แบบเดียวกันนี้แหละ แบบเดียวกันอย่างนี้แหละ ต้องพิจารณาว่าผ้าป่านี้เขาทอดธุระ เขาทิ้งแล้ว ไม่มีเจ้าของแล้ว ปล่อยธุระกันแล้ว ก็เปล่งอุทานวาจาดังนั้นว่าผ้านี้ ***อิมํ วตฺถํ*** ผ้านี้ ***อสฺสามิกํ*** เขาทอดธุระหมดแล้ว เป็นของเกลือกกลั้วด้วยฝุ่นฝอย อยู่ในที่ไม่สะอาด เอาใบไม้มาลาดไว้ เอาไปคล้องไว้ที่ค่าคบไม้ เป็นของไม่สะอาด ***มยฺหํ ปาปุณาติ*** ถึงแล้วแก่เรา นี้ผ้าผืนเดียว ถ้าผ้าหลายผืนต้องใช้ ***อิมานิ วตฺถานิ อสฺสามิกานิ ปํสุกุลจีวรานิ มยฺหํ ปาปุณนฺติ*** กิริยาก็ต้องเป็นพหูพจน์ ถ้าว่าประธานเป็นพหูพจน์แล้วก็ กิริยาก็ต้องเป็นพหูพจน์ ถ้าว่าประธานเป็นเอกพจน์ กิริยาจะต้องเป็นเอกพจน์ด้วย นี่ภาษาเรียนเขา ภาษาเรียนบาลีเขา เอกพจน์นะ แปลว่าของสิ่งเดียว เป็นเอกพจน์แปลว่าของสิ่งเดียว ถ้าพหูพจน์ของหลายสิ่ง ผ้าก็มีผ้าหลายผืน ให้เปล่งวาจาอย่างนี้ ***อิมานิ วตฺถานิ อสฺสามิกานิ ปํสุกุล จีวรานิ มยฺหํ ปาปุณนฺติ*** พิจารณาแบบเดียวกัน แล้วก็ไปหยิบเอาผ้านั้นมา พระอนุรุธพอได้ผ้ามาแล้ว ท่านก็นำเอาผ้านั้น ถวายพระบรมศาสดา

พระองค์ทรงรับสั่งว่า ผ้านี้กรานเป็นกฐินได้ ชักผ้าป่ามาเดี๋ยวนั้นแหละ พระองค์ทรงรับสั่งว่ากรานเป็นกฐินได้ ก็ออกพรรษาไป ก็เลยเอาผ้านั้นกรานเป็นกฐินซะ เขาจึงว่าผ้าเป็นต้นกฐิน นี่เพราะอ้ายตัวเดิมมันได้มาจากผ้าป่า มาถวายพระบรมศาสดา พระองค์ก็รับสั่งว่ากรานเป็นกฐินได้ เอามากรานเป็นกฐินเสีย ผ้าป่าเป็นต้นกฐิน กฐินนะเป็นผลของผ้าป่า นี่เดิมเป็นมาอย่างนี้ เขาว่าผ้าป่าอานิสงส์มากกว่าต้นกฐิน เพราะเป็นต้นกฐิน เขาจะตัดสินว่ากระไรอย่างนี้ ผ้าป่าหรือกฐินก็ตามเถิด การทอดกฐินจำเพาะมีเวลาน้อยนะ ตั้งแต่ปวารณาพรรษาแล้ว แรมค่ำ ๑ เดือน ๑๑ ตั้งแต่วันนั้นไปทีเดียว ถึงกลางเดือน ๑๒ พอได้อรุณวันที่๑๕ ก็หมดกันเชียว ๓๐ วัน ไม่ถึง ๓๐ วัน กลางเดือน๑๒ ๒๙ วัน ขาดวันหนึ่งเดือน ๑๑ เดือน ขาดวันพระวัน ๑๔ ค่ำนี้ ไม่ใช่ ๑๕ ค่ำ ๒๙ วันนะเป็นเขตของกฐิน กฐินนะมีเขต เมื่อทอดกฐินแล้ว ผ้าป่านั้นเป็นกรรมสิทธิ์เป็นของพระอนุรุธ เมื่อเป็นของพระอนุรุธ พระอนุรุธสละขาดจากใจของพระอนุรุธ ถวายพระบรมศาสดา เมื่อถวายพระบรมศาสดาแล้ว ก็เป็นของพระบรมศาสดา เป็นของพระองค์แล้ว พระองค์ทรงรับสั่งว่ากรานกฐินได้ พระองค์เองเป็นผู้ทอดก่อนใคร เป็นผู้เริ่มต้นทอดกฐินก่อนทีเดียว นั่นได้ชื่อว่า พระศาสดาทอดกฐินแล้ว ก็กรานเป็นกฐินขึ้น พระองค์ทรงวางตำรับตำราในเรื่องกฐิน

ภิกษุ หรือเจ้าอาวาส หรือว่าภิกษุองค์หนึ่งองค์ใด ได้อนุโมทนากฐิน กรานกฐินแล้ว พ้นจากอาบัติโทษพึ่ง ๕ สิกขาบท ทั้งห้าสิกขาบทที่กล่าวถึงการพ้นจากอาบัติ โทษ ๕ สิกขาบทนะอย่างไร?

อนามนตฺจาโร ถ้าว่าภิกษุไม่ได้อนุโมทนากฐิน เวลาวิกาลออกจากวัดต้องบอกลาภิกษุมีในวัดก่อน ถ้าไม่ลาก่อนต้องอาบัติโทษ ต้องลาก่อน ไม่ลาไม่ได้ ถ้าอนุโมทนากฐินกรานกฐินแล้ว ไม่ต้องบอกลาก็ไปได้ คุ้มอาบัติสิกขาบทนี้ได้

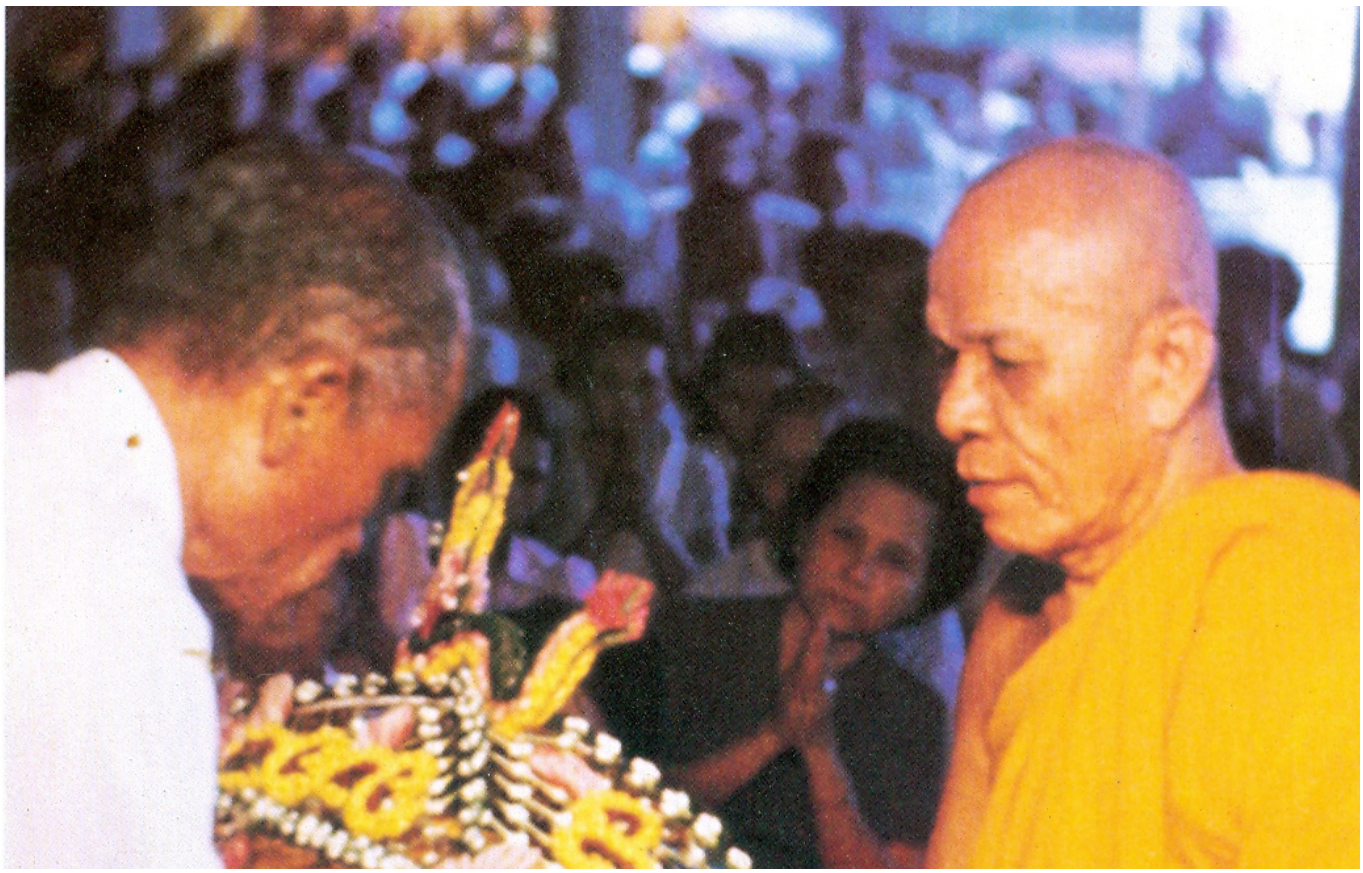

คณะโภชน์ ภิกษุฉันคณะโภชน์ไม่ได้ ต้องอาบัติ เมื่ออนุโมทนากฐินแล้วกรานกฐินแล้ว ฉันคณะโภชน์ได้ ไม่เป็นอาบัติ สองสิกขาบท บทแรก

ติจีวรวิปฺปวาโส อยู่ปราศจากไตรจีวรไม่ได้ อนุโมทนากฐินแล้วกรานกฐินแล้ว จึงจากไตรจีวรได้

อติเรกจีวรํ ได้อติเรกจีวรมา พินทุอธิษฐานไม่ได้ ต้องอาบัติ ล่วง ๑๐ วัน เป็นอาบัติ อนุโมทนากฐินแล้วกรานกฐินแล้วไม่ต้องอาบัติ

อยู่ปราศจากไตรจีวรผืนใดผืนหนึ่งได้ ***อติเรกลาภํ ลาภ สงฺฆิกลาภํ*** สังฆิกลาภใด ๆ เกิดขึ้นอาวาสนั้น ภิกษุได้อนุโมทนากฐินกรานกฐินแล้ว ก็ได้ส่วนแบ่งเต็มที่ ได้ส่วนแบ่งเต็มส่วน ไม่ได้อนุโมทนากฐินแล้ว กรานกฐินไม่ได้เลย

๕ สิกขาบทนี้พ้นอาบัติได้ ส่วนถวายเป็นสงฆ์ เช่น ถวายเป็นกฐินนะ คุ้มอาบัติภิกษุได้ทั้งวัด กี่ร้อยกี่ร้อยคุ้มได้หมด นี่เป็นอานิสงส์พิเศษออกไปอีก ถ้าว่าผ้าถวายเป็นสงฆ์ผ้าป่า ก็เป็นสังฆทาน กฐินก็เป็นสังฆทานเหมือนกัน แบบเดียวกัน ไม่มากน้อยกว่ากัน เพราะต้องมีอานิสงส์พิเศษมากออกไปกว่านี้ ถ้าผ้าจะเป็นต้นกฐิน ๆ จะเป็นต้นผ้าป่านะ อันนั้นแล้วแต่เรื่องเถอะ เอากฐินเป็นต้นผ้าป่าบ้างก็ได้ พอได้ผ้ากฐินแล้วสมควรที่ได้มาแล้ว ก็ไปทอดผ้าป่าได้ แบบเดียวกัน ได้ผ้าป่ามาแล้ว เราจะมากรานเป็นกฐินบ้างก็ได้เหมือนกัน ไม่ขาดตกบกพร่อง เป็นสังฆทานเหมือนกัน

แต่ว่าการทอดกฐินนั้น มีอานิสงส์มากกว่าการทอดผ้าป่า จะคุ้มอาบัติของภิกษุได้ ๕ สิกขาบท ส่วนผ้าป่านั้น คุ้มโทษของสิกขาบท ๕ ไม่ได้ กฐินนั้นแหละเป็นแง่สำคัญกว่าผ้าป่านั้น เป็นสังฆทานแบบเดียวกัน ที่ถวายผ้าเป็นผ้าป่านี้ เป็นสังฆทานแท้ ๆ ถวายผ้าเป็นสังฆทานนั้นได้บุญกุศลยิ่งใหญ่นะ ไม่ใช่พอดีพอร้ายนะ

เหมือนพระเจ้าแม่น้ำ ปชาบดีโคตมี หอบคู่ผ้ามาถวายพระบรมศาสดา ว่าเราได้พิทักษ์รักษาตั้งแต่ พระ

มารดาทิวงคตไปแล้ว ๗ วัน เราได้เป็นมารดาแทนอยู่ แล้วก็เป็นพระน้านางของพระองค์ด้วย เราควรจะทำผ้าคู่หนึ่งไปถวายพระองค์ ผ้าที่สมควร ผ้าที่ประณีต พระนางอุตสาห์จ้างช่างทอมาตีกระถางทอง เป็นกระถางเข้า กระถางมากใบด้วยปลูกฝ้าย นางได้อุตสาห์พยายามแก้น้ำที่รดฝ้าย ปรุงให้ดี เพื่อจะให้ฝ้ายบริสุทธิ์มาแต่ต้น จนกระทั่งได้ผลเป็นปุยฝ้าย เก็บเอาฝ้ายนั้นมาปั่นเป็นผ้า ทำเป็นผ้าได้ พระน้านางทำด้วยมือของพระนางทั้งนั้น แต่ว่าทำอย่างไรเวลาเขาทอผ้าก็เอาจับ ๆ ที่ขอบฟืมนั้นแหละ กระทบ ๆ ที่ทำด้วยมือของพระนาง เมื่อทำอะไรไม่ใช่ทำนิด ๆ หน่อย ๆ พระเจ้าแผ่นดินเมียพระเจ้ากรุงศิริสุทโธทนะ พระมเหสีนี่ทำอะไรนิดหน่อยก็ได้ชื่อว่าทำเอง ทำจนกระทั่งสำเร็จเป็นผ้าสองผืน เป็นผ้าสองผืนนำไปถวายพระบรมศาสดา พระองค์คิดว่าพระเจ้าน้านะเป็นเสมือน หนึ่งพระมารดาของเรา ได้เลี้ยงพิทักษ์รักษาตั้งแต่มารดาของเราทิวงคตไปได้ ๗ วัน เป็นมารดาแทนมารดาลงมา พระน้านางของเรา เราจะสงเคราะห์ให้ได้บุญใหญ่กุศลใหญ่ พระองค์ทรงรับแต่ผืนเดียวเท่านั้น จะให้ถวายเป็นสังฆทานผืนหนึ่ง พระเจ้าแม่น้าปชาบดีโคตมีก็อ้อนวอน พระองค์ไม่ทรงรับ ไปหาพระอานนท์อีก อ้อนวอนเท่าไรพระอานนท์ก็ไม่ทรงรับอีก พระนางจะทำอย่างไร ท่านอยู่เหนือกำหนดกฎหมาย ท่านอยู่เหนือใครทั้งหมด ใครจะไปบังคับบัญชาท่านอย่างไร ก็ไม่มีหนทาง เมื่อท่านจะให้ทำอย่างไรก็ตามพระทัยตามความปรารถนาของท่าน ท่านให้ถวายเป็นสงฆ์ ประชุมสงฆ์พร้อมกัน พระองค์ทรงถวาย พอประเคนมาถึงพระองค์ พระองค์ก็ส่งต่อไป พระองค์ก็เข้าในหมู่สงฆ์ ส่งต่อไปเป็นลำดับ ๆ ไป สุดท้ายพระอชิต ภิกษุบวชใหม่ พระอรหันต์ท่านรู้ว่าผ้านี้พระองค์ทรงจะให้เป็นสงฆ์ ปล่อยจนกระทั่งถึงภิกษุบวชใหม่ พระภิกษุปุถุชนไม่รู้เรื่องราวอะไร ท่านส่งไปอย่างนั้นก็ส่งต่อ ๆ กันไป ท่านส่งเราก็ส่ง ส่งจนกระทั่งหมดพระ เหลืออชิตภิกษุบวชใหม่ท้ายโด่งโน่นแน่ พอถึง อชิตภิกษุ ท่านบวชใหม่ ไม่รู้ว่าจะส่งไปให้ใคร ท่านก็เอาเสียเท่านั้น เอาเป็นของตัวเสีย ได้ชื่อว่าผ้าของพระเจ้าแม่น้าปชาบดีโคตมี เป็นของอชิตภิกษุบวชใหม่ อชิตภิกษุบวชใหม่เมื่อได้ผ้าแล้ว พระเจ้าแม่น้าปชาบดีโคตมีเสียพระทัย ทำเหนื่อยยากลำบากนักหนา ไปถูกเอาภิกษุบวชใหม่ พระจอมไตรทรงทราบพระอัธยาศัย เรียกพระอานนท์ให้เอาบาตรมา เหวี่ยงบาตรขึ้นไปในอากาศ และรับสั่งภิกษุพร้อม ๆ กันนั่นแหละว่า ท่านทั้งหลายจงไปนำเอาบาตรของเรากลับมา พระอรหันต์ท่านรู้ว่าพระองค์ผูกปัญหานี้เพื่ออะไร ท่านรู้ด้วยกันทุก ๆ องค์ ภิกษุปุถุชนไม่รู้ จะออกไปก็ไม่ได้ หายเข้าไปในอากาศเข้าเมฆเข้าหมอกกลับหายไป ไปเอาก็ไม่ได้ ทำไงละ อชิตภิกษุบวชใหม่ก็ไม่รู้เรื่องรู้ราว บวชใหม่เหมือนกัน ตั้งสัตยาธิษฐานว่า บุญบารมีที่ข้าพเจ้าได้สั่งสมอบรมมาแต่ชาติปางก่อนจนกระทั่งถึงบัดนี้ ถ้าเป็นอนาคตกาลภายภาคเบื้องหน้า ข้าพเจ้าจะได้เป็นพระพุทธเจ้าองค์ใดองค์หนึ่ง เหมือนพระสมณโคดมบรมครูอย่างนี้ละก็ ขอให้บาตรนั้นมาสู่หัตถ์ข้าพเจ้าบัดนี้ พอขาดคำอธิษฐานบาตรแหวกเมฆลิ่วมานั่นแน่ มาตกอยู่บนมือของพระอชิต เหมือนอย่างกับปุยนุ่นลงมาในมือท่าน ของหนักไม่ใช่ของเบา แต่ว่าเหมือนกับปุยนุ่นตกลงไปในมือท่าน บาตรมีฤทธิ์ บาตรเป็น ไม่ใช่บาตรตาย บาตรกายสิทธิ์ มีฤทธิ์มีเดช เหาะไปในอากาศก็ได้ มาตกก็ได้ พอบาตรถึงมือพระอชิตภิกษุเท่านั้นแหละ พระองค์ทรงรับสั่งว่า ภิกษุทั้งหลาย รู้จักไหมว่าภิกษุบวชใหม่นะคือใคร ก็ไม่มีใครรู้จัก พระองค์ทรงรับสั่งว่านั่นแหละน้องชายเราตถาคต ต่อไปจะเป็นศาสดาเหมือนอย่างเราดังนี้ ทรงพยากรณ์เสร็จ พระเจ้าแม่น้าปชาบดีโคตมีพอรู้เท่านั้นปลื้มอกปลื้มใจ ดีอกดีใจ กลับอ้าวความเสียใจหายไปหมดเปลือก ดีใจไป ผ้าเราได้ยากเหนื่อยด้วยมือของเราเอง ได้ถวายไปกับพระพุทธเจ้าในปัจจุบันน่ะองค์หนึ่ง ได้ถวายกับพระพุทธเจ้าในอนาคตอีกองค์หนึ่งดีอกดีใจ ปลื้มอกปลื้มใจอย่างนี้ นี้เราได้ทำวิธีนี้ เราได้นำผ้าป่ามาทอดผ้าป่าเช่นนี้ก็ถูกขนบธรรมเนียมแบบแผน ตำรับตำราของพระบรมศาสดาทรงประสงค์ทีเดียว ถวายเป็นสังฆทาน อย่างนี้แล้วถูกเป้าหมายใจดำ ได้ชื่อว่า บุญกุศลใหญ่เกิดแก่เราท่าน

ทั้งหลาย

บุญใหญ่กุศลใหญ่เท่าไหน โตเท่าไหน รูปพรรณสัณฐานบุญนะเป็นอย่างไร ติดอยู่ที่ไหน เออเรื่องนี้จนกันละซี เรื่องนี้เราจะจนกันละนะ บุญนะที่ได้จากการถวายผ้าป่า บุญเกิดอย่างไร บุญมาจากไหน เรื่องนี้ไม่มีใครรู้ซิ งงงันไปตามกันหมด เรื่องนี้นะเมื่อทำบุญเข้าแล้วนะ เขามีอัตโนมัติ เขาเรียกว่าหม้ออัตโนมัติ มนุษย์นี่แหละไม่ว่าหญิงว่าชายว่าเด็กว่าเล็กมีหม้ออัตโนมัติเหมือนกันหมด เป็นดวงใส เท่าฟองไข่แดงของไก่ ติดอยู่ศูนย์กลางกายมนุษย์ สะดือทะลุหลัง ขวาทะลุซ้ายสะดือทะลุหลัง เจาะให้ตรงกลางเชียวนะ เป็นช่องปล่องไปทะลุหลัง ขวาทะลุซ้าย ตรงแบบเดียวกัน ตรงกลางจรดกัน เอาด้วยกลุ่มขึงเส้นหนึ่งตึงสะดือทะลุหลังตรง ซ้ายทะลุขวา ตรงเส้นหนึ่ง ขึงให้ตึง พอถึงก็ตรงกลางที่จรดกันนั่นแหละ เรียกว่า ***กลางกั๊ก ตรงกลางกั๊กนั่นแหละเป็นอัตโนมัติของบุญ กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ เป็นกำเนิดอยู่ตรงนั้น อัตโนมัติอยู่ตรงนั้น สำหรับดึงดูดบุญ*** เหมือนหูเหมือนตาที่สำหรับดึงดูดเสียง สำหรับดึงดูดรูปติดที่ตา หูสำหรับดึงดูดเสียงติดที่แก้วหู จมูกสำหรับดึงดูดกลิ่นที่แก้วจมูก ลิ้นสำหรับดึงดูดรสติดอยู่ที่แก้วลิ้น กายสำหรับดึงดูดสัมผัสเครื่องถูกต้องติดอยู่ที่กายทั่วไป ใจสำหรับดึงดูดธรรมารมณ์ติดอยู่ที่ใจ ดึงดูดกันอย่างนั้น อัตโนมัติบุญนี่สำหรับดึงดูดบุญ ได้บุญเท่าไรดึงดูดมาติดอยู่ตรงนั้น ติดอยู่ตรงกลางนั่น เป็นดวงใส

วันนี้นะไม่ใช่ได้นิด ๆ หน่อยๆ มาทอดผ้าป่านี้นะ คนหนึ่ง ๆ นั่น วัดผ่าเส้นศูนย์กลางขนาด ๑,๐๐๐ วา เป็นดวงใสขนาดพันวา เขามีธรรมกาย เขาเห็นทั้งนั้นแหละ ขนาดพันวา วัดผ่าเส้นศูนย์กลางขนาดพันวา กลมรอบตัวเรียบเหมือนหน้ากระจกเชียว นั่นแหละบุญมาติดอยู่กลางตัวทุกคน ๆ ๆ แต่หย่อนบ้าง บางคนก็ถึง ๙๐๐ วา บางคนก็ถึง ๘๐๐ วา ๗๐๐ วา ๖๐๐ วา ๕๐๐ วา ๔๐๐ วา ต้องได้ทุกคนเหมือนกันหมดแบบเดียวกันหมดทีเดียว ความจริงเป็นอย่างนี้ แล้วก็เมื่อเราได้บุญขนาดนี้ เราจะทำอย่างไรเล่า เราไม่เห็นนี่ ผู้มีธรรมกายเขาเห็น ใครมีธรรมกายแล้วก็ต้องเห็น วัดปากน้ำมีคนเห็นแยะ มีคนเห็นแยะ เห็นทั้งนั้น ถ้าเราไม่รู้ไม่เห็นแล้วเราจะทำอย่างไร? เราจะรู้เรื่องอะไร ได้อย่างไรก็ไม่รู้ หายไปอย่างไรก็ไม่รู้ เหมือนอย่างกับเราหาเงินหาทองในโลกนี้ ได้เงินมาแล้วเราก็เห็นซิ เก็บไว้ในตู้ในเซฟเราก็เห็นซิ เราจับถูกซิ บุญก็เหมือนกัน เราเรียกว่า***ปุญฺญกฺขเวสโก*** ผู้แสวงหาบุญนะต้องฉลาดนะ ต้องให้เห็นบุญนะ ถ้าไม่เห็นบุญแล้วเราจะรู้ว่าได้บุญอย่างไรกันละ ก็เบื่อกันละซิ ไม่อยากแสวงหาบุญละซี ถ้าเห็นบุญแล้วมันอยากหานักทีเดียว ไว้ใจได้ทีเดียว แน่นอนทีเดียว

เพราะฉะนั้นต้องให้เห็นบุญเสีย เหมือนอย่างกับอาจารย์ที่ไปสอนวัดจันทร์ปะขาวนะ นั่นแหละเห็นบุญหละ องค์นั้นแหละเห็นบุญ เขาเห็นทีเดียวแหละบุญนะ ถ้าไม่เห็นอย่างไร ๆ แล้ว ไปถามให้ท่านบอก ท่านบอกได้ แต่ว่าไม่ใช่ของทั่วไปนะ ต้องการรู้ ต้องการเห็นแล้วจึงไปถามท่าน แล้วท่านก็จะบอกว่ามีเท่านั้นเท่านี้ อยู่ที่นั่นที่นี่ ติดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์นั่น ถ้าเราทำบุญเช่นนี้แล้ว ตำราเขาวางไว้ว่า หาบุญได้ก็ต้องใช้บุญเป็นนะ เหมือนหาเงินได้ใช้เงินเป็นนะ นี่ก็เกิดปัญญานะ ก็เกิดปัญญาเหมือนกัน หาเงินได้ใช้เงินเป็น หาเงินได้ใช้เงินไม่เป็น หาเงินได้ใช้เงินไม่เป็นมันก็เป็นบ่าวเป็นทาสจนตาย ต้องร้องไห้กันเมื่อแก่หละ หาเงินหาทองไม่ได้ เรี่ยวแรงก็ท้อถอยลงไป ร้องไห้กันหละ เพราะเหตุอะไรเล่า หาเงินได้ใช้เงินไม่เป็นละซีแก ถ้าหาเงินได้ใช้เงินเป็นละก็ มันก็ไม่เป็นบ่าวเป็นทาสเงินละซี มันก็เป็นเจ้าเป็นนายเงินละซี เป็นเจ้าเป็นนายเงินนั่นเป็นอย่างไรละ? เราหาเงินมาได้ตั้งแต่หนุ่มๆ สาวๆ เราหาเงินได้มากเท่าไร กระเหม็ดกระแหม่ทีเดียว กินต้มยำ ครั้นจะเอาเนื้อมาต้มยำก็เปลืองเงินเปลืองทอง ไม่เอา ทนเอาก่อน หนุ่ม ๆสาว ๆ พอทนได้ หาเงินได้ใช้ เงินเก็บรวบรวมไว้กินต้มยำน้ำ อยากกินต้มยำก็ปรุงเครื่องต้มยำ

มันเข้า ตักน้ำใส ๆ มาดี ๆ ตั้งให้มันเดือดเข้า พอเดือดก็เทเครื่องต้มยำโครมลงไปในน้ำนั่น แล้วก็คนเสียให้ทั่ว แล้วก็เอาขึ้นมา เค็มเปรี้ยวก็ช่างมันเถอะต้มยำน้ำหละ เอามาราดข้าว ช้อนตักซดเชียวเปิปข้าวเข้าท้องได้ ช่างหัวมันเถอะไม่เป็นไร นี่เขาเรียกว่า**ต้มยำน้ำ** นี่เขามีกันแล้วนะ โน่นแน่ เขาชื่อนายเล็กอยู่บ้านไผ่ อำเภอสองพี่น้องแน่ เขาเล่าให้ฟังว่า ผมนะเมื่อตั้งตัวผมกินต้มยำน้ำนะ มันบอกให้ฟังอย่างนี้แหละผู้เทศน์ก็ได้ยินเขาเล่าให้ฟัง เขาเป็นพ่อค้า ผู้เทศน์ก็เป็นพ่อค้าเหมือนกัน ไปคุยกันขึ้น เขาบอกว่าเขากินต้มยำน้ำ ทำไงเล่าต้มยำน้ำ เขาเล่าให้ฟังอย่างนี้แหละ เขากินอย่างนั้นแหละ เขาบอกว่าเราจะไปกินเนื้อไม่ได้ เดี๋ยวเงินทองหมดเข้าไปแล้วจะตั้งตัวไม่ได้ เอ๊ะ! อ้ายนี่ชอบกลอยู่เหมือนกัน

หลักนี้นะ การครองเรือนนะเป็นอย่างนี้ หาเงินได้ใช้เงินไม่เป็นนะ กินต้มย้ำเนื้อซิ เอ้าแล้ว! เงินทองหาได้เฟื้องหนึ่งสลึงหนึ่ง ซื้อเป็ดซื้อไก่เชียว นั่นแน่ไถลกินไม่เป็นขึ้นไปโน่นแน่ มันจะเป็นบ่าวเป็นทาสเขาจนตายแน่ ใช้เงินไม่เป็นนั่นแน่ ใช้เงินตาย ใช้เงินตายนะ ใช้เงินอย่างไรเล่า หาเงินมาได้เท่าไร ๆ ใช้หมด ไม่ให้เงินไปหาเงินหละ หาเงินมาได้เท่าไร ๆ ใช้หมด ไม่ให้เงินไปหาเงินหละ อย่างนี้หาเงินได้ใช้เงินไม่เป็น ใช้เงินไม่เป็น แก่เฒ่าชราลงไปก็ทำงานหยุดไม่ได้ หยุดข้าวสารไม่มีกรอกหม้อ เพราะใช้เงินตาย ใช้เงินไม่เป็น

ใช้เงินเป็นละ หาเงินมาได้เฟื้องหนึ่งสลึงหนึ่ง เก็บรวบรวมเอาไว้พอเป็นสี่บาท สิบบาท ยี่สิบบาท สามสิบบาท ก็ให้เขากู้เอาดอกมา หาเงินมาได้ให้ไปหาดอก หามา ๆ ดอกมันเดินมาเดือนละพันสองพันนั่นแน่ พอดอกมันเดินมาเดือนละพันสองพัน มีเงินสักหมื่นหนึ่ง ร้อยละบาท มันก็เดือนละร้อยแล้ว เอ้อ ! ได้เดือนละร้อยแล้ว ร้อยละบาทนะเดือนละร้อย หมื่นหนึ่งได้เดือนละร้อยบาท ร้อยละบาทได้เดือนละร้อยบาท มันร้อย ร้อยมันก็เป็นหมื่นหนึ่งนะ หมื่นหนึ่งหาเงินมาได้แสนหนึ่ง นั่นแน่เดือนพันแล้วเห็นไหมละ ให้อ้ายแสนนั้นไปหาเงินมา รับจำนำสวนก็เอา ก็ท่าไหนก็เอาเถอะ ว่าแต่ว่ายึดเครื่องกู้เขาให้มั่นไม่ให้ฟั่นเฟือนนะ ทำหลักทำฐานกันเสียให้แน่นอน โกงกันไม่ได้เด็ดขาดทีเดียว ได้เดือนละหมื่น ๆ ได้ เดือนละพัน ๆ แล้วหาเงินมาได้แสนหนึ่ง หาเงินมาได้ล้านหนึ่ง ได้เดือนละหมื่นหมื่น เอาร้อยละบาทเท่านั้นไม่ได้เอามาก ให้คนเขาหานั่น ให้คนเขาเอาไปหานั่น รับเอาไปได้อีกบาทหนึ่ง เราจะได้สบาย มันหาให้เราใช้เรื่อยไป เดือนละหมื่น ๆ เดือนละหมื่นเท่านั้นแหละเลิกทำงานเชียว มีลูกหญิงลูกชายให้เล่าเรียนจบมหาวิทยาลัยหมด ไม่จบไม่ยอมเด็ดขาดเชียว เงินทองเสียไปอ้ายหมื่นหนึ่งเสียไปเถอะ หมื่นหนึ่งนะถึงเดือนมันก็มา เท่านั้นมันก็เป็นเจ้าเงินนายเงินละซี มันหาเงินได้ใช้เงินเป็น นี่มันไม่ใช่เงินตาย มันใช้เงินเป็น มันใช้แต่ดอกเงินนี่ นี่ให้เข้าใจอย่างนี้นะ จำเอาไว้นะมันข้อสำคัญ ข้อนี้เป็นข้อตายนะไปหาดูเถอะหมดประเทศหมดที่บ้านเราอยู่ นั่นใครคิดอย่างนี้บ้าง หาเงินได้ใช้เงินไปอย่างนี้นะมีบ้างไหม? มีกี่คน อย่าไปจดอื่นจะไปคิดอื่น บนบานศาลกล่าวให้ผีเจ้าเช่นนั้นไม่ได้นะ บนบานศาลกล่าวที่ไหน เหลวไหลนะไม่ได้ บุญของเรานี่แหละเป็นตำรับตำรา

พระสิทธัตถราชกุมาร เมื่อประทับอยู่ใต้ต้นไม้ศรีมหาโพธิ์นะ เมื่อท่านใกล้บรรลุโพธิญาณนะ ครั้งนั้นมารเข้าผจญท่าน ว่าอะไรจะเป็นที่พึ่งของเราก็ไม่ได้ นอกจากบุญกุศลของเราที่ได้สั่งสมมาแล้วเป็นไม่มีเปล่งว่า ***อิธ โภนฺโต ฯลฯ*** ท่านนึกถึงบารมี ทีเดียว นึกถึงบารมีเท่านั้น รับประกันพญามารทีเดียว รับทำลายพญามารทีเดียว นี่บุญช่วยอย่างนี้ ไม่จริงอย่างเราก็ต้องภัย ได้ทุกข์อย่างหนึ่งอย่างใด นึกถึงบุญที่เราสร้างสมที่ได้วันนี้ เป็นดวงใสอยู่ศูนย์กลางตัวนั้น ใจจดอยู่ตรงบุญนั้น พอจดอยู่ตรงนั้นจะทำอย่างไรนะ นึกว่าบุญเราได้ดวงเท่านั้น ฟังเทศน์แล้วเราก็ไม่เห็นอะไร จำรอยใจวันนี้ ที่มาทอดผ้าป่าวันนี้ ปลาบปลื้มเอิบอิ่มเต็มอย่างไร นึกขึ้นมาเวลาไร ใจมันก็ปลาบปลื้มเอิบอิ่ม ตื้นเต็มเหมือนอย่างกับเรากำลังปีตินั้น นึกถูกส่วนเข้า

เช่นนั้น เราก็หยุดอยู่ตรงนั้นแหละ หยุดนิ่งอยู่ก็ใจชื่นใจสบาย กินข้าวกินปลาก็ใจอิ่ม นึกถึงบุญอย่างนั้นแหละ พอนึกถึงบุญเช่นนั้นใจมันก็ดูด เหมือนที่ทำผลไม้ไว้อย่างไร อ้ายที่มันจะให้ผลน้อย ผลนี่บังคับให้ผลมาก ที่มันจะให้ดอกน้อย ผลมันก็น้อย ที่จะให้ใบมาก บุญก็บังคับ ก็ผลิตใบมาก เหมือนสวนใบไม้ เหมือนสวนดอกสวนพลู สวนดอกไม้ที่เขาปลูกขายกันอย่างไรละ เหมือนผลไม้ที่เขาปลูกส้มขายอย่างไรละ มะพร้าว ส้มโอ สวนดอกสวนใบอะไรเหล่านี้ ยอดก็มียอดแคยอดตำลึง มีที่มาก ๆ หว่านแคเข้าไว้ หว่านตำลึงเข้าไว้ เก็บยอดแคเก็บยอดตำลึงก็เหมือนกัน เมื่อรู้เช่นนั้นแล้วก็ยอดดอกเหล่านั้นมันน้อยไป ถ้าว่าทำบุญขึ้นมันก็ยอดมากขึ้น เด็ดมายอดเดียวเท่านั้นแหละ มันก็เป็นสี่ยอดห้ายอดนะ บุญก็เหมือนกัน เด็ดมายอดเดียวก็แตกออกเป็นสี่ยอดห้ายอดโน่นแนะ แตกอย่างนั้นบุญส่งช่วยเรา เราฉลาดนะ ถ้าได้สิ่งของนั้นเรียกว่าหาเงินได้ใช้เงินเป็น ฉลาดหาเงินหาทอง หาเงินได้ใช้เงินเป็น หนักเข้าก็เป็นเจ้าเงินนายเงินได้ ให้ฉลาดอย่างนี้ซิ ฉลาดอย่างนี้เราก็เอาตัวรอดได้ นี่เขาเรียกว่า หาบุญได้ใช้บุญเป็น

หาบุญได้ใช้บุญไม่เป็น นี่แหละ มาทอดกฐินได้บุญเป็นก่ายเป็นกองอย่างนี้แหละ ถ้ากระทบกระเทือนสิ่งที่ไม่ชอบใจ เอาเข้าแล้ว ไปด่าไปว่าเขาเข้าแล้ว ไปค่อนไปแคะเข้าแล้ว เอาบาปใส่ตัวเข้าแล้วไม่รู้ตัวกัน ได้บุญเป็นกองสองกอง ไม่เอาใจไปจดอยู่ที่บุญเสียแล้ว เอาไปใช้สิ่งอื่นเสียแล้ว บุญนะเอาบาปมาทับถมหมด เอาไปใช้ไม่ได้เลย ใช้บุญไม่เป็นเหมือนอย่างเงินทองหาไป ๆ มันหายไปหมด ไม่มีเลย มันใช้เงินไม่เป็นแบบเดียวกัน

เมื่อรู้จักหลักอันนี้ วันนี้เราได้มาทอดกฐิน วันนี้มันเป็นวันที่จะเรียนภาวนาด้วยนะ ผู้เทศน์ก็ลืมไป เลยเทศนี้เรื่อยเพลินสนุกสนานเชียว เมื่อจะให้รำพันอานิสงส์กถาของสังฆทาน เวลาไม่จุพอ พระพุทธเจ้าองค์หนึ่งไม่ตรัสเรื่องอื่นเลย มาในมนุษย์โลกมาตรัสเทศนาอานิสงส์ของสังฆทานอย่างนี้แหละ ไม่ได้ว่าเรื่องอื่นหละ จนตลอดชีวิตของพระพุทธเจ้าไม่หมด เรื่องอานิสงส์ของสังฆทานไม่หมด มีมากนักทีเดียว เป็นอายุของพระศาสนาที่ท่านทรงตรัสว่า การให้เช่นนั้นเป็นสังฆทานซึ่งเป็นอายุของพระศาสนานะ เมื่อให้ท่านแล้ว ก็ไม่มีเบื่อ ไม่มีสะดุดใจ ไม่ให้จำเพราะใคร ให้เป็นของสงฆ์ พระสงฆ์จะทำอย่างไรก็ตามเถอะ ความชั่วความทุศีลในสงฆ์ไม่มี สงฆ์เป็นบริสุทธิ์ทั้งนั้น ใจของเราอย่างนี้

เพราะฉะนั้นกระทำเช่นนั้นไม่มีเบื่อ ใจ การทำเป็นบุคลิกนั้น บางคนประพฤติไม่ชอบใจเสียแล้ว เหมือนเรารักลูกหญิงก็ดี ลูกชายก็ดี หอบสมบัติมาให้มัน ประพฤติไม่ชอบใจ ช้า ! ไม่อยากให้มัน มันทำลายเสียหมด ให้เฉพาะองค์นั้นองค์นี้ ประพฤติไม่ชอบใจ ทีหลังไม่ให้ ท้อศรัทธาเสียแล้ว อันนี้เป็นบุคลิก เป็นส่วนบุคคลไป ไม่ถนัดในอานิสงส์สังฆทาน สังฆทานถนัดแท้ ๆ ตรงกับวาระพระบาลีที่พระองค์ทรงรับสั่งทีเดียว ว่าเป็นบุญกุศลยิ่งใหญ่ไพศาล พระศาสดาจารย์ถือเป็นหลักเป็นประธานมาทีเดียว ตั้งแต่พระเจ้าแม่น้าปชาบดีโคตมี ถวายพระผ้าเป็นลำดับมา พุทธศาสนิกชนถือเอาเป็นตำรา นี้เป็นเนติแบบแผนมา จึงได้ถวายเป็นสังฆทานกัน ได้บริจาคทานเลี้ยงดูพระภิกษุสามเณรนะ โยมที่เป็นเจ้าของทานเวลานี้แกเป็นคนไปมาอยู่ที่นี้เสมอ วันพฤหัสก็เป็นมาหละ แกรู้ว่าวัดปากน้ำนี้มีทักขิไณยบุคคล บริจาคแล้วละก็ได้ผลมากมายนัก แกก็จงรักภักดีบุญกุศลของแกอุตส่าห์มาทุกวันพฤหัสฯ เว้นนะมีน้อยเต็มที วันนี้แกได้บริจาคทานอันยิ่งใหญ่ไพศาลดังได้กล่าวแล้วมา ได้ทอดผ้าป่าเพิ่มอีกด้วย เป็นอานิสงส์ยิ่งใหญ่งอกขึ้นไป

ครั้นจะพลิกพร่ำพรรณนาเรื่องอานิสงส์กถา เวลาจะไม่จุพอ จะต้องย่นย่อพอสมควรแก่กาลเวลา **เอเตน สจฺจวชฺ เชน** ด้วยอำนาจความสัจที่ได้อ้างธรรมปฏิบัติตั้งแต่ต้นจนอวสานนี้ **สทา โสตฺถี ภวนฺตุ เต** ขอความสุขสวัสดี จงบังเกิดมีแก่ท่านผู้เป็นเจ้าภาพและสาธุชน บรรดามาสโมสรในสถานที่นี้ทุกถ้วนหน้า **สพฺพพุทฺธานุภาเวน** ด้วยอานุภาพพระพุทธเจ้าทั้งปวง **สพฺพธมฺมานุภาเวน** ด้วยอานุภาพพระธรรมทั้งปวง **สพฺพสงฺฆานุภาเวน** ด้วยอานุภาพพระสงฆ์ทั้งปวง **ปิฏกตฺตยานุภาเวน** ด้วยอำนาจปิฎกทั้งสาม คือพระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก พระปรมัตถปิฎก **ชินสาวกานุภาเวน** ด้วยอำนาจชินสาวกของท่านผู้ชนะมาร จงดลบันดาลความสุข ให้อุบัติบังเกิดมีเป็นปรากฏในขันธปัญจก ของท่านผู้เป็นเจ้าภาพและสาธุชนทั้งหลาย บรรดามาสโมสรในสถานที่นี้ทุกถ้วนหน้า **สิทฺธมตฺถุ สิทฺธมตฺถุ สิทฺธมตฺถุ อิทํ ผลํ เอตสฺมิํ รตนตฺตยสฺมิํ สมฺปสาทนเจตโส** ด้วยจิตอันเลื่อมใสของท่านซึ่งเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาของท่าน จงบังเกิดเป็นผลสำเร็จ จงเป็นผลสำเร็จแก่ท่านทั้งหลายทุกถ้วนหน้า ดังอาตมภาพชี้แจงแสดงมาพอสมควรแก่เวลา สมมติว่ายุติธรรมิกถา โดยอรรถนิยมความเพียงเท่านี้ **เอวํ** ก็มีด้วยประการฉะนี้